

LIETUVISKAS SAVAITRASTIS
Išleina kiekvieną penktadienį Clevelande
Leidžia
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio
Redaktorius
Vincas Rastenis
Kaina metams, užsimokant iš anksto:
Jungtinėse Valstybėse ----- \$3.00
Kanadoje -- \$4.00 Kitur -- \$4.50
Užsisakyti galima kiekvieną metų, nereikia
laukti metų, pusmečio ar mėnesio pradžios.

DIRVA

★ ★ ★
THE FIELD

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 100,000 Lithuanians in the State and in Cleveland.

No. 40

Kaina 6c.

CLEVELAND, OHIO

October — Spalių m. 7 d.

(34-ti metai :: 34th year)

MŪSŲ VISUOMENĖJE

Seimai Philadelphijoje

Philadelphija beveik visą šią savaitę užimta įvairiais lietuviškais seimais.

Trečiadienį, spalio 5 dieną įvyko Kunigų Vienybės Seimas, 1913 Wallace St.

Ketvirtadienį, spalio 6 dieną — Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacijos Tarybos posėdis, Benj. Franklin viešb.

Ir penktadienį antrą valandą prasideda BALFo metinis seimas.

Seimas įvyks Benj. Franklin viešbutyje, 9-tos ir Chesnut gatvių kampe.

I seimą yra pakviesti apsilankyti: Pennsylvanijos gubernatorius, Laivyno ministeris, Philadelphijos kardinolas, mayoras, keletas senatorių ir kitų žymių Amerikos visuomenėje asmenų.

BALFo seimo rengimo komitetas sudarytas iš philadelphiečių: pirm. Ign. Valančiūnas, sekr. Vyt. Volentas, išd. H. Kemeklis, vicepirmininkai — adv. Mankus ir prof. A. Salys.

Delegatams priimti ir globoti komisija: Edmund Kanin, adv. Mankus, Ad. Bach-Bačinskis, Ant. Salys, Juozas Kavaliauskas, Kavaliauskienė.

Delegatus registruos: H. E. Vainiūnienė ir Klapatauskas.

Seimo finansų komisijai pirmininkauti ir ją sudaryti pavesa advokatui C. S. Cheledeniui, Philadelphijos lietuviško banko valdytojui.

Dar yra sudarytos iškimių, meninės programos ir spaudos informavimo komisijos.

Komitetas nusiskundžia Philadelphijos lietuvių klubais, kurių ten esą net šeši. Ne visi iš jų prisidėjo prie seimo rengimo ir iš viso prie paramos darbui. Sako, kitą "visuomeninę veiklą" pirmoj eilėj susidedanti iš... lietuvių svaiginimo alkoholiu...

Vienas iš įdomiausių pranešimų seime, be abejo, turėtų būti iš Europos grįžusios BALFo atstovės Rovaitės pranešimas, kurio vykstantieji i seimą delegatai iš anksto laukia.

Lietuvių Kongresui reikia stenografų

Visuotiniojo Lietuvių Kongreso rengėjai kreipiasi, kviesdami atsiliepti stenografus, mokančius stenografuoti lietuviškai. Jie bus reikalingi trims dienoms. Kreiptis kviečiami laisvaisi kongreso komitetai, 3012 Woolworth Building, New York 7, N. Y.

Visi lietuviai biznieriškai kviečiami paremti kongresą, duodant jį kongreso programos knygelę savo skelbimus. Juos irgi reikia siųsti paminėtų adresu, pridėdant atitinkamus čekius. Būtų gražu, jei visi biznieriškai ir profesionaliai atsilieptų ir tą kvietimą. Tai būtų dokumentas, kiek lietuvių, lietuviškų reikalus atjauniančių, yra šiame krašte laisvoje profesijoje.

Sveikiname BALFo Seimą Philadelphijoje!

Naujausios žinios iš Lietuvos

Šios žinios patikimais keliais gautos iš Lietuvos tik šiomis dienomis ir pasakoja apie gyvenimą Lietuvoje perėtą rugpjūčio ir rugsėjo mėnesį.

Paskutinieji du mėnesiai — rugpjūtis ir rugsėjis — Lietuvoje praėjo labai sunkiai. Komunistų partija išplėtojo nepaprastai aršų terorą penkiomis kryptimis: 1) varymu i kolūkius, 2) priverstinio grūdų atidavimu valstybei, 3) rudens sėjos svetimosios žemės, 4) mokytojų ir mokinių prievartavimu ir 5) komunistinių knygų priverstinio platinto.

Šis teroras, vykdomas penkiomis kryptimis, kaip paprastai, neapsiejo be aukų. Todėl naujos suėmimų bangos vėl nuėjo per kraštą ir vėl pasipylė nekaltų žmonių ašaros.

Varymas i kolūkius

Savarankaus ūkininko Lietuvoje kaip ir nebėra. Jei dar vienu kitur laikosi paskiri ūkininkai, tai ir jų dienos suskaitytos. Komunistų partija taip užsuko savo propagandos ir teroro mašiną, kad iki ateinančio pavasario visi ūkiai būtų sujungti i kolūkius ir valstybinius ūkius. Visi vadinamieji buožės (kurie turėjo didesnius, kaip 15 ha ūkius arba ir mažesnius, bet gyveno gerai) i kolūkius nepriimami ir tremiami i Sovietų Sąjungos tolimas sritis.

Kolūkiuose suvarytiesiems komunistų partija paskiria patikimus pardsavėlius ir jie, kad ir visai nemokėdami ūkininkauti, pradeda naują darbą. Tas jų naujas darbas — žiūrėti, kad būtų 100% išlaikomi komunistų partijos įsakymai. O visi suvarytieji i kolūkius, būdami komunistų partijos baudžiauninkai, savo akimis mato, kaip gyvenimas darosi skurdėnis ir skurdėnis. Anksčiau sotas Lietuvos gyvenimas jau tik prisiminimuose teminimas. Skarmalais apsidangstę ir nedavę žmonės — štai pirmieji kolūkių gerovės ženklai.

Priverstinis grūdų atidavimas

Visi ūkininkai, kolūkiai ir valstybiniai ūkiai apdėti priekūrų, mėsos ir kitų gėrybių prievolėmis.

Paprastai, kiekvienas iš praktikos žino, kad tik ten yra įvestos prievolės natūra, kur valstybė nenori ūkininkui už jo gėrybes užmokėti tiek, kiek jos vertos. Sovietų Sąjungoje tokia praktika vykdoma nuo jos įsikūrimo. Ūkininkai už prievartą paimamus grūdus, mėsą, vilną, linus ir kitus produktus gauna tik dešimtąją dalį tikrosios kainos. Ūkininkui už kvietimą tik centnerį (110 svarų) sumoka tik 4½ rublio, o rinkoje kviečių centnerį labai sunku

gauti ir už 50 rublių.

Šiais metais žieminių javų derlius Lietuvoje buvo menkas. Didžiuliai žemės plotai buvo visiškai neapsėti, nes nėra kas juos sėja.

Kai tik žieminiai javai buvo nupiešti, tuoj komunistų partija pradėjo terorizuoti, kad nieko nelaukiant prievolės būtų pristatytos valstybei. Komunistų partijos nariai ir komjaunuliai buvo išvaryti i kaimus žiūrėti, kad greit javus kultų ir vežtų i valstybinius sandėlius. Komunistų laikraščiai pradėjo išstius puslapius spausdinti grasinimų tiems, kurie laiku grūdų nepristatys. Reikia pripažinti, kad sovietų tvarko vienintelis dalykas išpildomas, tai komunistų partijos grasinimai. O tie grasinimai baisūs!

Praėjusiais metais javų surinkimas nebuvo toks karšta-galviškas, kaip šiais metais. Ūkininkai pergyvena tiesiog siaubą... Kiekviename kampe rėkte rėkia, kad, jei grūdų neatiduosi, tuoj būsi suimtas. Ir norint nelaimę toliau nustumti, nieko kito nelieta, kaip tik atiduoti ir dar dalyvauti "savatvarkose" raudonose gurguolėse.

Tos gurguolės tai dar kartą ūkininkų apiplėšimas, bet jau vadinamas savanorišku. Tas savanoriškumas tuo pasižymi, kad komunistų partijos pareigūnai išnešioja raginimus tose gurguolėse dalyvauti ir grąsina, kad, jei papildomai (reikiama, daugiau, negu liepta...) grūdų neveš, bus įrašyti i liaudies priešų sąrašus...

Rudens sėja svetimosios žemės

Ūkininkai, suvaryti i kolūkius, pradeda kreivai žiūrėti i bet kokį darbą, nes jų darbo vaisius naudojasi svetimieji. O komunistų partija nori, kad visi daug dirbtų ir jiems krautų turtus.

Tarp ūkininkų ir valstybės interesų atsiranda labai didelis plyšys. Tą plyšį komunistai nori išlyginti ne kuo kitu, kaip tik prievarta. Todėl, artinantis šių metų rudens sėjai, i kaimus vėl pasipylė savi ir atvežtiniai komunistai ūkininkus terorizuoti, kad jie užsėtų didžiausius duoninių javų plotus.

Laikraščiuose vėl nauja bangą grasinimų ir nurodymų pavardėmis, kurie to įsakymo nepaiso. Patys ūkininkai, kad ir kolūkiuose būdami, dar nori išlaikyti, nors ir mažą, savistovumą, bet juos piauna partijos būriai.

Prievarta atlikta sėja svetimosios žemės vargu ar pateisins

tuos komunistų grasinimus ir bausmes.

Mokytojų ir mokinių prievartavimas

Rugsėjo mėn. pradžioje visoje Lietuvos mokyklose, po atostogų, prasidėjo mokslas. Visą rugpjūtį ėjo arši agitacija, kad visi mokytojai, kurie tik skaitomi nepatikimais, būtų atleisti, o jų vieton paskirti komjaunuliai. Kadangi komjaunulių mokytojų nėra tiek, kiek reikėtų visoms mokykloms, tai i mokytojus skiriami patys mokyklų nebaigę. Svarbu, kad tik būtų komunistų partijai ištikimas.

Mokyklų Lietuvoje įsteigta tikrai du kartus daugiau, negu jų anksčiau buvo. Bet mokykla dabar Lietuvoje tarnauja ne mokslui, bet komunistiniam auklėjimui. Vaikai i mokyklas suvaromi ir prievarta verčiami būti komjaunuliais, išsivadėti viso to, kas lietuviška ir garbinti "tėvą ir mokytoją", kuris pavergė ir nualino Lietuvą. Vaikai, kurie priešinosi tokiai auklėjimo sistemai, persekiojami, dažnai suimtinėjami ir kankinami.

Komunistinių knygų priverstinis pirkimas

Komunistai Lietuvoje yra uždraudę bet kokį privatų knygų spausdinimą. Visos knygos i laikraščių leidyklos yra komunistų partijos žinioje ir kontroliuojamos. Knygų i laikraščių propagandos reikalus leidžia galybė, tik niekas jų knygų neperka.

Po kelerių okupacijos metų apsižiūrėjo, kad beveik visos atspausdintos knygos tebeguli, o laikraščių išsiplatinimas kelis kartus mažesnis, negu anksčiau Lietuvoje buvo.

Todėl šį rudenį vėl buvo pradėta arši prievartavimo akcija tas knygas įbrukti už pinigų krašto gyventojams.

Tuo tikslu sudarytos platinimų "brigados", kurios eina per gyventojų namus ir knygas "platina".

Platina sudarydami sąrašus, kurie atsisako tas knygas pirkti.

Knygos priverstinai ūkininkams brukamos ir javų surinkimo punktuose. Kai už atvežtus javus išmokami pinigai, tada tie knygos platintojai priverčia pirkti ir tas knygas, kurios teršia visa tai, kas lietuviška. Ir vargas tam, kuris atsisako. Tokie skaitomi liaudies priešais ir siunčiami i kalėjimus ar ištėmimą. B. G.

Dr. M. J. Colney vadovaujamoji lietuviškoji radijo programoje Waterbury, Conn., buvo surengtas vaikų deklamacijų konkursas. Čia to konkurso dalyviai kėlė tik po dovanų teikimo. Iš kairės i dešinę pirmoj eilėj: J. Taraskevičiūtė, V. Laureckaitė, Alv. Vainys, Al. Malakauskaitė, M. Saulaitė, R. Taruška, J. Bulotaitė, E. Valeckaitė, R. Šlapkūnas, M. Čempys. Antroj eilėj: Dr. M. Colney, J. Varneckaitė, A. Vaškytė, J. Vaškys. Trūksta konkurse dalyvavusių N. Kudirkaitės ir Ald. Krivickaitės. Toks konkursas tikrai įdomus ir pagirtinas darbas. Kitoms radijos programoms vertėtų pasekti tuo pavyzdžiu.

ŠEŠIOS DIENOS pasaulio politikoje

RUGSĖJO 30.

Didžioji Britanija pasirašė penkeriems metams prekybos sutartį su Čekoslovakija.

UN posėdžių metu vyksta slapti pasikalbėjimai tarp šesiu didžiųjų valstybių dėl atominės energijos kontrolės.

UN visuotinis susirinkimas, nežiūrint sovietų protesto, įtraukė i dienotvarkės penktą vietą Kinijos vyriausybės skundą prieš sovietus dėl pasikesinimo prieš Kinijos nepriklausomybę. Graikijos klausimas atidėtas.

SPALIŲ 1.

Sovietai pasiūlė, kad tuojau būtų pripažinta nepriklausomybė Libijai, kuri anksčiau buvo viena iš Italijos kolonijų Afrikoje. USA ir Didžioji Britanija irgi palaiko Libijos nepriklausomybę, tik nėra linkę taip labai skubintis.

Maska nutraukė diplomatinis santykius su Jugoslavija. Jos pavyzdžiu skubiai pasekė Lenkija ir Vengrija.

SPALIŲ 2.

Italijos užsienių reikalų ministras Sforza, panašiai kaip ir sovietai, irgi pasiūlė, kad Libijai nepriklausomybė būtų pripažinta tuojau. Jis siūlė dar daugiau — nepriklausomybę ir kitai buvusiai Italijos kolonijai, Eritrėjai. Be to, jis siūlė, kad Italijai būtų palikta administruoti Somalią, ligi ji bus pribrendusi nepriklausomai tvarkytis.

SPALIŲ 3.

Maslovakijos radijas paskelbė, kad sovietai įteikė protesto notas USA, Didžiosios Britanijos ir Prancūzijos vyriausybėms dėl Vakarų Vokietijos valstybės įsteigimo. Notoj pareiškama, kad tai yra Potsdamo susitarimo

sulaužymas, kad ta valstybė bus tik agresyviųjų planų įrankis ir tt.

Čekoslovakija gausianti vadovaujantį vaidmenį Kominternos kovoje prieš Jugoslaviją.

Jugoslavijos užsienių reikalų ministras Kardelj pareiškė, kad jis nežino, kokių priemonių toliau griebsis Maskva prieš Jugoslaviją, bet jis esąs tikras, kad karo dabar dar nepradės.

SPALIŲ 4.

Tito savo karininkams pasakė, kad Jugoslavijai yra grąsoma karu, bet jugoslaviai, esą, geriau mirsią, negu sutiksią, kad su jais elgtųsi, kaip su vergais... Bet jis pats kaip elgtųsi?

Valstybės Departamentas pareiškė, kad USA vyriausybė... dar pripažįsta senąją Kinijos vyriausybę, ir jokių pakeitimų tame nusistatyme nebūsią daroma nepasitarus su Senatu.

Bulgarija su Rumunija irgi jau pripažino komunistinę Kinijos vyriausybę.

UN Politinė komisija 44 balsais prieš 6 atmetė sovietų pasiūlytą rezoliuciją, kurioj sovietai norėjo pasmerkti Korėjos komisijos darbą. Komisijai yra pavesta budėti ir pranešti, jeigu Korėjoj matytųsi "karinio susirėmimo" pavojus.

Iškeltas sumanymas, kad kita UN sesija būtų Maskvoje. Višinskis su tuo sutikęs.

SPALIŲ 5.

Galimas dalykas, kad UN nutars iškelti bylą Tarptautiniame teisme prieš Vengriją, Rumuniją ir Bulgariją už taikos sutarčių sulaužymą ir žmogaus teisių pažeidimą.

Laukiama, kad Rytinės Vokietijos "Liaudies Taryba" netrukus sudarys Berlyne "Visos Vokietijos" vyriausybę.

ŠIOJE ŠALYJE

PLIENO STREIKAS pereito penktadienio naktį prasidėjo. Derybos dėl sutarties i savaitės pabaigą pateko i "mirties tašką" ir paskirtas laikas pasibaigė be jokio susitarimo. Prezidentas jau nebebandė tarpininkauti ir siūlyti dar atidėti streiką ir tęsti derybas...

Streikuoja pusė milijono plieno pramonėje dirbančių darbininkų. Tuo pačiu metu streikuoja ir apie 400,000 angliakasių, be to — vienos gana didelės geležinkelio bendrovės darbininkai. Taigi iš viso pereinęs savaitės gale visoje Amerikoje buvo apie milijonas streikuojančių...

ANGLIAKASIŲ DALį unijos vadas J. Lewis grąžino i darbą, nurodymas, kad jų streikavimas neturi įtakos deryboms dėl sutarties. Tuo būdu streikuojančių skaičius sumažėjo beveik šimtu tūkstančių.

VIENUOLIKA GUBERNATORIŲ iš valstybių, kurias paliečia Missisipijos geležinkelio bendrovės darbininkų streikas, buvo suširinkę tartis, kaip greitai galėtų baigtas tas streikas, kuris paraližuoja tų valstybių gyvenimą.

PENNSYLVANIJOJ policija turėjo pavartoti ginklus ir po to suėmė apie 50 asmenų, kad apsaugotų nestreikuojančius ir unijai nepriklausančius angliakasių.

FORDAS susitarė su savo darbininkų unija ir ten streiko jau nebus. O ir čia, jeigu nebūtų susitarė, streikas turėjo prasidėti tuo pačiu metu, kaip ir plieno pramonėje.

SENATAS SUTIKO pakelti aukštųjų valdininkų algas, bet ne tiek, kiek vyriausybė buvo prašiusi leisti.

NEAMERIKINĖS VEIKLOS komitetas paskelbė, kad vienas Minnesotos Universiteto profesorius (jo pavardės neskelbia) esąs išdavęs atominių tyrinėjimų paslaptis vienam asmeniui, kuris esąs komunistų šnipas. Tas profesorius neprisipažįstas.

AUKŠČIAUSIO TEISMO teisėjas Douglas, įdėdamas Pacifiko pakrantėje, nukrito nuo arklio ir gana sunkiai susižeidė. Spėja, kad lūžę trylika šonkaulių ir paliesta viena plaučių pusė.

DARBŲ paskutinę savaitę jau buvo padaugėję. Bendra statistika rodo, kad neturinčių darbų skaičius jau buvo sumažėjęs mažiau kaip 2%. Bet didieji streikai blogai atsiliepia ir kitoms dirbtuvėms. Visų pirma geležinkelio darbininkų nustoja darbas. Mažina darbus ir kai kurios automobilių įmonės.

Vyriausybė susirūpinusi kaip nors rasti kelių streikams baigtį, bet vis dėlto manoma, kad šią savaitę nieko rimtesnio negalės būti padaryta.

The Ohio War History Commission
Ohio State Museum
COLUMBUS, OHIO

Nusižudė, kad vaikams netrukdytų emigruoti

Latvių tremtinių visuomenė labai sujaudinta tragišku įvykiu Augsburg, Haunstetteno stovykloje. Ten gyveno plačiai pažįstamas latvių pedagogas Edvardas Bištevins, 79 metų amžiaus, netekęs akių šviesos. Prieš keletą savaičių senatoriojo mirė jo žmona, o neužilgo jam teko susilaukti antro smūgio. Jau senokai jis galvojo su savo vaikais emigruoti į USA ir visą laiką laukė darbo-buto garantijų, kurios jiems buvo pažadėtos ir dar neatėjo. Tuo tarpu užėjo patikrinamasis IRO skryningas. Emigracinė komisija buvo aštri ir net drakoniska. Ji pareikalavo, kad senelį Bištevinių globojantieji artimieji važiuotų į Australiją arba Venecuelą, o senas ir aklas tėvas galis likti Vokietijoje. Tą išgirdęs senukas kasdieną darėsi vis liūdnescis. Pagaliau šeimos pasitarime buvo nutarta, kad jo dukrė Anna su 8 metų berniuku (jos vyras išvežtas į Sibirą) bet kurioms aplinkyboms pasilikis Vokietijoje vien tik tam, kad aklas tėvas nepalikėtų be globos. Kiti šeimos nariai nutarė emigruoti.

Po IRO apklausinėjimo Bištevins suprato, kad jam emigruoti praktiškai nepavyks. Kadangi jis nenorėjo būti prieštastimi, kad jo dukrė liktų Vokietijoje, po vienos nemigos nakties nutarė pasirošti tragiškam žingsniui. Anksti rytą, niekam nematant, išėjo iš savo kambario stovykloje, užkėpė ant pastogės ir už kiek laiko ten buvo rastas nebegyvas.

Ed. Bištevins gimęs Latvijoje, baigęs filologijos mokslus Maskvoje ir visą nepriklausomybės laiką mokytojaus Mintojos gimnazijoje. Parašęs keletą vadovėlių, kurie buvo naudojami Latvijos mokyklose.

Latvių Centrinis Komitetas apie tragišką šio latvių veikėjo mirtį pranešė užsienio spaudai ir organizacijoms, pabrėždamas, kad senas latvių kultūros darbininkas nusižudė tik dėl to, kad mūsų šimtmetyje vyksta tokie baisūs dalykai, kaip — senas, aklas tėvas, kad ir savo šeimos narių gubojamas ir išaikomas, negali emigruoti vien dėl to, kad yra nedarbingas.

LLV SB

UŽ KARO BELAISVIUS... NORI DP

Austrijos Treflingo stovyklos DP įteikė Jungtinėms Tautoms memorandumą, kuriame nurodo, kad IRO dabartinis metu rengiasi visus išvietintuosius asmenis, vyresnius 50 metų, įskaityti ton grupėn, kuriai nėra vilties iškelti. Memorandumas šį IRO nusistatymą kvalifikuoja kaip neteisėtą ir nežmoniską. Pirmą — dauguma šių DP vis dėlto dar darbingi, o antra — austrai prieš DP nusistatę nedraugiškai, ir visiems tiems, kas pasilikis Austrijoje, grėsia pavojus būti prievarta repatrijuotiems.

Memorandume tarp kitko pasakyta: "Jau dabar, kai Austrijoje dar tebėra okupacinės jėgos, visos austrų politinės partijos, spauda ir net valdžios nariai ne kartą reikalauja sveiktų įkelti ton grupėn, kuriai nėra jokios garantijos, kad jų vieną dieną neišduos komunistinių šalių satrapams. Jau dabar žinoma, kad Sovietų Sąjunga sulaukusi 20,000 austrų karo belaisvių, už kurių paliosavimą ji reikalauja 250,000 Austrijoje gyvenančių DP."

LLV SB

ISIGYKITE NAUDINGĄ KNYGĄ

"Lietuvos Žemės ūkis ir Statistika"

Lietuvių Tremtinių Žemės ūkio Darbuotojų Sąjunga Vokietijoje išleido knygą "Lietuvos Žemės ūkis ir Statistika". Knygoje yra prityrusių Lietuvos žemės ūkio specialistų išsamūs straipsniai apie Lietuvos žemės ūkį, jo pasiekimus laimėjimus nepriklausomos Lietuvos laikais ir statistikos žinios apie Lietuvos žemės ūkį ir kitas Lietuvos ekonominio gyvenimo sritis.

"Lietuvos Žemės ūkis ir Statistika" naudinga turėti kiekvienam, kas nori turėti tikrą vaizdą apie Lietuvą, nes Lietuvos žemės ūkis atstovauja 76 % viso Lietuvos gyvenimo. Šią knygą rekomenduotina įsigyti visoms lietuviškų laikraščių redakcijoms, draugijoms, knygynams ir kiekvienam, taip seniau ir dabar atvykusiam, Amerikos lietuviui. Visuomenės veikėjams ir spaudos darbuotojams be šios knygos neįmanoma apeiti.

"Lietuvos Žemės ūkis ir Statistika" galima užsisakyti pas Lietuvių Tremtinių Žemės ūkio S-gos įgaliotinį J.A. V-bėse Agr.

T. Dambrauską, 955 Wildwood Ave., Detroit 3, Mich. Knygos kaina \$2.00 su persiuntimu.

Agr. T. Dambrauskas
Žem. ūkio Darb. S-gos įg.
JAV-bėse

35,000 URANO KASYKLŲ AUKŲ

Berlyno britų sektoriaus laikraščiams pavykę gauti slapta sovietų informaciją, kurios žiniomis Saksonijos urano kasykos per š. m. pirmą pusmetį netekusios maždaug 35,000 darbininkų. Iš jų 1,281 žuvęs per nelaimės, o 3,467 sužaloti. 16,500 darbininkų kasyklų direkcija buvusi priversta paliosuoti dėl sugadintos sveikatos Toliau paminėta, kad 534 vokiečių darbininkai nuteisti kalėti už sabotazus, 234 susižaloję patys, kad ištrūktų iš kasyklų, o 938 nešios darbininkės iš kasyklų paliosuotos. Spauda pabrėžia, kad moterys mieliai sutinkančios užsikrauti povaininio kūdikio našta, kad tik pasiliuosuoti iš nežmoniška sunkaus urano kasyklų darbo.

LLV SB

Po Brooklyną pasižvalgius

Rašo Petras Juknys

VASARAI PRAEJUS

Vasaros mėnesiai probėgo... Organizacijos, draugijos ir klubai pradeda savo darbų "sezoną" tarp keturių mūrų sienų... Tenka mesti žvilgsnį atgal.

Iš pasekmingiausių ir skaitlingiausių piknikų, surengtų Dexter parke, reikia laikyti šv. Jurgio D-jos ir Lietuvių Siuvelėjų unijos. Klasiškus parke Brooklyną Lietuvių Biznierių tradicinis piknikas sutraukė per 3,000 svečių. Autobusais išvažiavimus surengė keletas didesnių vietos organizacijų, kaip Piličėjų Klubas, Atletų Klubas ir Maspeh'o kolonijos Piličėjų Klubas.

VETERANAI BURIASI

Liepos mėn. pagaliau tapo suorganizuotas paskutiniojo karo lietuvių veteranų postas 1763 — Lithuanian Memorial Post, kuris jau pasirėšia vietos organizacinėje bei politinėje veikloje.

Atvykusius iš tremties buvusius Lietuvos kariuomenės karininkus, karius bei atsargos kariūnus po vėliava buria Dariaus-Girėno Lietuvių Legionierių postas, čia gyvuojas virš 22-jų metų.

RADIO PROGRAMA

Nuo liepos 10 d. per stotį WLIB pradėjo veikti vadinama Lietuvių Biznierių Programa, suorganizuota vietos verslininko Petro Lisausko. Programos pranešėju yra Vitalis Bukšnaitis.

Patrijotiškoji Lietuvių Radio Draugijos programa, kuri gyvuoja jau arti 20 metų ir kuri išvystyta jau iki vienos valandos laiko, yra vedama vietos veikėjo ir biznierių Juozo Ginkaus.

Per šias programas kaip tik pasirodo mūsų žymiosios meno jėgos, kaip V. Ivanauskas, K. Velička (neseniai persikėlė į Chicago), K. Vasiliauskas, V. Žukauskas ir A. Škėma, atvykę iš tremties, ir vietos dainininkai — V. Prancienė ir A. Vasiliauskas.

Specialiai paruoštomis programomis paminėta Dariaus-Girėno žuvimo sukaktis; Lietuvos abiejų okupacijų sukaktys; Spalio 9-toji ir kt.

Sveikintina!

LAUKIAMA, LAUKIAMA...

Per paskutinius dvejus metus tai vėname, tai kitame laikraštyje gvildenu klausimą dėl naujai atvykusiųjų nesidėjimo prie mūsų senųjų organizacijų, kurios išskėstomis rankomis laukia "naujo kraujo" ir naujų jėgų. Buvau užtildytas mūsų senųjų veikėjų veteranų, kad neužgauti mūsų atvykusiųjų. Bet šiandien tas klausimas vis garsiau ir garsiau gvildenamas ir išskyla visuomenės viešumon. Tuo tarpu atvykusieji prieš porą metų ar metus, kaž kokių iliuzijų vedami, visai tolsta nuo organizacinio kamieno. O mūsų organizacijos šiandien taip stinga jėgų!

Pasiaiškinimai silpni ir nepatmuoti.

Naujų jėgų laukiama, laukiama!...

TIK PAŽVELKITE KALENDORIŲ

Spalio 1 d. surengtas didžiulis margumynų vakaras BALFo naudai.

Spalio 9 d. ALT sušaukta vietos organizacijų konferencija šaukiamo kongreso paruošimams darbams spręsti.

Spalio 15-16 d.d. į rengiamą BALFo seimą Philadelphiajoje vyksta daug vietos veikėjų.

Spalio 20 d. New York'e prasideda Didžioji Tautos Dailelės Paroda.

Lapkričio 13 d. Moterų Tarp-tautinėje Parodoje įvyks Lietuvos programa.

Lapkričio 27 d. Moterų Vienybės organizacija minės savo

ISISTEIGĖ NAUJAS ALTS SKYRIUS

New Yorkas yra per platus vienam ALTS skyriui. Todėl, V. Abračio ir kitų sumanymu, š. m. spalio 2 d. vienoje svetainėje buvo sukvietas susirinkimas tikslu įkurti antrą ALTS skyrių.

Visiems susirinkusiems vienbalsiai pasisakius už skyriaus įsisteigimą, buvo išrinkta valdyba, sudaryta iš šių asmenų: V. Abraitis, J. Baltus, St. Mackevičius, J.G. Sagys, J. Si-

gyvavimo 15-kos metų sukaktį. Vakara rengia kartu su veteranų postu.

Rugiapiūtė rudens mėnesiais! Petras Juknys

BALTIMORĖS LIETUVIŲ ŽINIOS

VAIDINS "PIRMĄ SKAMBUTĮ"

Baltimoriečiai seniau buvo labai aktyvūs scenos mene. Pa-

lyginus, nedidelė lietuvių kolonija sugebėjo pastatyti scenoje ne tik dramos veikalus, bet ir operas. Tai padaryti buvo galima tik turint savo tarpe tokių jėgų, kaip muzikas Mikas Petruskas, kaip didelis scenos męgėjas adv. Nadas Rastenis ir kt. Pastaruoju metu seniesiems scenos męgėjams pavargus ar su šiuo pasauliu išsiskyrus, vaidybinio meno veikla sustojo.

Baltimoriečių džiaugsmui į Baltimorę atvyko Lietuvos vals-

tybės teatro artistas Juozas Palubinskas. Tuoj surinko męgėjų būrėlį ir ėmėsi ruošti linksomos komedijos "Pirmas Skambutis" pastatymą.

Męgėjų tarpe, be atvykusių tremtinių, dalyvauja jau ne kartą scenoje matytas Dranginis ir vietos lietuvių radijo valandėlės direktorius A. Juškevičius.

Visi baltimoriečiai nekantriai laukia spalio 15 dienos 7 val. 30 min., pamatyti linksomos komedijos Lietuvių Svetainės salėje. Po vaidinimo bus pasilinksminimas su šokiais.

Baltimoretis

DAYTON, OHIO

METINIS BAZARAS

Rugsėjo mėn. 24-25 dd. Daytono parapija surengė didžiulį bazarą. Pirmą kartą tokį. Visa aikštė prie bažnyčios (Leo ir Rita gatvių kampe) buvo pridėgusi palapinių su įvairiais preizais ir laimėjimais. Vidury dunksojo didžiulė palapinė, po kuria tilpo bufietas, valgykla ir lošimo vieta. Valgykloje per abi dienas grojo Pakšto orkestras, pajvairinamas vyrų dainomis lietuviškai.

Šeštadienį, rugsėjo 24 d., buvo parduodama vėžlių (turtle) sriuba, o sekmadienį — vištiena. Žmonės čia pat po palapine ir valgė. Svarbiausia bazaro viilinė buvo laimėjimai, kurių pirmas — 1949 metų Nash automobilis turėjo tekti vienam kuriam bilieto pirkėjui, o kiti daiktai (šaldytuvai, skalbimo mašina, 1 tona anglis ir kt.) — to paties bilieto parduotojui.

YOUNGSTOWN, O.

APSNUDIMAS BUVO ISIGALEJĘS

Per ilgą laiką iš šio mažo ir užmiršto lietuvių kampelio nieko spaudoje negirdėti, tarsi čia lietuvių ir zenklo nebūtų.

Kada spaudoj buvo skaitoma liūdna Lietuvos krašto ir gyventojų drama, didelės ir mažos lietuvių kolonijos dirbo, aukėjo, įvairiais būdais bandė ištiesti pagalbos ranką nelaimingiems Lietuvos žmonėms. Skaudu, bet čia niekas apie tai neatsiminė ir nieko nedarė. Gal tuo ir buvo korespondento noras pakirstas rašyti iš šio lietuvių kampelio.

Draugijos, kurios tokios veiklos buvo, šiandien nyksta ir ju gyvybė silpnėja kas metai. Vieni veikėjai amžinai atsiskyrė, kiti paseno, o jaunesnieji išstojo iš tautiškos ir visuomeniškos dirvos darbo.

Rodos ir mes susilaukėme porą naujakurių, bet ir tie tik paprasti darbo žmonės ir gal ir jie lygiai su kitais pranyks neveiklumo tyloj.

Traukimo dieną (sekmadienį) būrys žmonių sekė traukimo ceremonijas. Vienas berniukas iš minios ištraukė bilietą, kurio pirkėjas buvo vienas Daytono gyventojas (nelietuvius), o parduodė — V. Omlerienė-Sinkevičiūtė, viena iš uoliųjų Daytono moterų veikėjų ir tremtinių bičiulių.

Pasitaikius šiltesniam ir giedresniam orui, mažieji taip pat turėjo daug smagybės, besisupdami lėktuvuose ir automobiliukuose.

Bazaro pelnas skiriamas būsimajai lietuviškai Daytono mokyklai. Tačiau dar nėra tiksliai apskaičiuota, kiek šis bazaras pelno davė. Pažymėtina, kad prie bazaro surengimo prisidėjo beveik visi lietuviai — parduotojai palapinėse, prie alaus ir vagių, virėjos, o taip pat ir B. Pakšto muzikantai grojo be atyginimo.

Amis.

DETROIT, MICH.

BAIGĖ LAIDOJIMO MOKSLĄ

Detrote žinomo laidotuvių įstaigos vedėjo Steponausko sūnus Charles Richard Steponauskas baigė College of Mortuary Science, Clevelande, ir spalio 1 dieną gavo mokslo baigimo diplomą. Sinaus pasveikinti į Clevelandą buvo nuvykusi motina.

MARGUTIS

Skaitykit "Margutį", komp. A. Vanagaičio įkurtą muzikos ir juokų žurnalą. Eina kartą į mėnesį. Kaina metams \$2. Užsisakant siųskit ir pinigus.

MARGUTIS

6755 So. Western Ave., Chicago, Ill.

Ši sena moteris prisimena jaunystės dienas žiurdama į seną fotografiją. Jos šeimos nebėra, pati dirbti negali. Kas belieka, jei ne elgetavimas? Bet yra išeitis. Ji gyvena Community Chest išlaikomuose senelių namuose. Tokiems namams išlaikyti nuo spalio 10 iki 17 bus rinkliava. Prisidėkime visi prie to labdaringo darbo. Kas žino, kam gali tos pagalbos prireikti...

LIETUVOS ATGIMIMO SĄJUNGOS SUVAŽIAVIMAS KANADOJE

Bus V. Jonuškaitės, V. Ivanausko ir J. Kviecinskaitės koncertas.

Spalio 15 d., šeštadienį įvyksta Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Kanados Vietininkijos pirmasis suvažiavimas Toronte. Suvažiavimas prasideda šv. Mišiomis lietuvių parapijos bažnyčioje 941 Dundas St. West. Pavėlavę į pamaldas apie suvažiavimo vietą sužino iš skelbimo bei informatoriaus, kuris bus prie bažnyčios.

Po suvažiavimo, spalio 16 d., sekmadienį, 7 val. vakare 1087 Queen (kampas Dovercourt) įvyksta labai didelis ir įdomus Lietuvos Valst. Operos solistų Vincės Jonuškaitės, Vlado Ivanausko ir Jonės Kviecinskaitės dainų ir šokių koncertas.

Visi suvažiavimu suinteresuoti asmenys, norėdami gauti papildomų informacijų, prašomi kreiptis į LAS Vietininką Steponą Jakubišką, 34 Fourth St., Welland, Ont., arba LAS Toronte skyriaus pirmininką maj. K. Aperavičių — 1034 Baturst St., Toronto, Ont. Telef. L.A. 0044.

Suvažiavimo tikslas — išrinkti LAS Kanados Vietininkijos valdybą, įsteigti Antibalševikišės Spaudos Fondą, griežtai pasisakyti pavergtos Lietuvos valdymo reikalu ir aptarti kitus labai aktualius politinius ir vi-

daus klausimus.

Greetings to all the Lithuanian People

MALL CAFE

Serving the Finest Choice Wines — Beer — Liquor

J. B. Rose, Proprietor

634 Lakeside N. W., opposite

City Hall

CH 9445

Savings will always be important to the man who wants to look into the future with a feeling of security and personal independence!

Savers always welcome

MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

STILIUM DAUG METŲ PRYSAKY... PUIKŲS
MONCRIEF'S NAUJI ŠILDYMO
PEČIAI '49 METAMS GAS-OIL-COAL
THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

BEST WISHES to My Many Friends

THE HANNA RUG & FURNITURE CLEANING CO.

FURNITURE CLEANED AND DEMOTED IN YOUR HOME
Pick-up and Delivery Service

1515 COIT AVENUE

ULster 1-3664

Geriausias

LIETUVIŲ

Paveiksluotas

Už \$1.00 lankys Tamstas kožna mėnesi per 1 meta.

Instaigos Gegužio 15, 1938.

LIETUVIŲ NAUJIENOS

332 N. 6th Street

Žurnalas

NAUJIENOS

32-jų puslapių

Philadelphina 6, Pa.

Užnuodytas džiaugsmas

Spalio mėnesio 9 dieną nuo pat 1920 metų Lietuvoje buvo liūdna diena. Tą dieną visa Lietuva minėdavo vieną iš liūdniausių nepriklausomos Lietuvos gyvenimo įvykių. Tą dieną 1920 metais lenkai, sulaužydami ką tik pasirašytą Suvalkų taikos sutartį, pagrobė Lietuvos sostinę Vilnių, kurią sutartimi patys buvo pripažinę Lietuvai.

Ligi 1939 metų tą dieną buvo liūdesio ir pasiryžimo diena — pasiryžimo Lietuvos sostinės Vilniaus neišžadėti ir daryti viską, kad jis vėl būtų Lietuvos sostinė. Bet 1939 metais, lygiai prieš dešimtį metų nuo šių dienų, tą dieną praėjo jau visiškai kitokiose aplinkybėse. Lenkija jau buvo sugriuvusi, bet Vilnius buvo neatimtas. Jis buvo Maskvos rankose. Maskvoje jau buvo Lietuvos delegacija, kuri, taip buvo manoma, derasi dėl Vilniaus...

Buvo jaučiama, kad tos derybos bus ne vien dėl Vilniaus, bet vis dėlto rūpėjo, kaip gi išeis su Vilniumi, kada taip ilgai lauktas laikas atgauti Vilnių atrodė jau kaip ir atėjęs...

Taip gali būti tik Maskvoje...

Visa spalio 9 dieną 1939 metais Lietuvoje praėjo pilna nerimo. Jau nebuvo kiekvienais metais kartotų paminėjimų. Visi tik laukė žinių iš Maskvos apie derybas, visi tik klausė radijo. O tu žinių — jokių.

Taip praėjo spalio 9 ir 10 diena... Vakare Užsienų Reikalų Ministerija jau turėjo pranešimą, kad šią naktį sutartis bus pasirašyta. Naktį...

Taip, naktį, nes, kaip vėliau paaiškėjo, bolševikų įstaigos mėgsta dirbti daugiau naktį, negu dieną. Nakties paukščiai... Tokia mada, pasirodo, eina iš paties Kremliaus, kur visi svarbesni darbai daromi naktį.

Todėl, palikęs nakčiai prie lovos neišjungtą radijo imtuvą, nustatytą ant Maskvos bangos, zuikio miegu miegodamas laukiau pranešimo. Norėjosi kiek galima anksčiau sužinoti, kaip yra Maskvoje, kaip pasibaigė derybos.

Naktis pamažu artinosi į spalio 11-tos rytą. Lygiai 4-tą valandą rytą (Maskvos laiku — 6-tą) pasigirdo Maskvos radijo signalas ir žinios.

Apie sutartį su Lietuva — nieko...

Bet apie Vilnių buvo žinių nemažai. Sakė, kad vakar Vilniuje buvo dar vienas mitingas, kur... vilniečiai dar kartą dėkoję raudonajai armijai už "išvadavimą iš lenkų ponų jungo". Vienoje mitingo kalboje buvo pabrėžta, kad pirmoji rusiška spąstuvė buvusi įsteigta ne kuriame nors kitame Rusijos mieste, o Vilniuje, ir kad Vilnius esąs senas rusišką tradicijų miestas.

Klausau ir savo ausimis netikiu! Nejaugi Maskvon grįžo caras su savo sena griesmele, kad Vilnius ir visa Lietuva yra "nuo amžių rusiškas kraštas"? Nejaugi derybos nutrūko, kad propaganda laikoma šitokioj linijoj?

Praėjo valanda. Vėl žinios. Tas pats radijo pranešimas, kuris prieš nepilną valandą tuo pačiu balsu tarė, kad Vilnius yra "senas rusišką tradicijų miestas", dabar paskelbė, kad "išmintingiausias ir teisingiausias draugas ir tautų vadas Stalinas... atitaisė Lietuvai lenkų padarytą skriaudą ir grąžino jai jos tradicinę sostinę Vilnių!

Čia pat buvo skaitomas ir... savitarpinės pagalbos sutarties su Lietuva turinys, į kurį tik gerai išiklausius buvo galima išgirsti ir... labai nemalonų dalyką: apie sovietų teisę įvesti į kai kurias strategines Lietuvos vietas sovietų kariuomenę...

Vilnius grįžta, bet...

Sunku apsaityti minčių mišinį, kuris apėmė išgirdus tas žinias. Bet tokia jau žmogaus prigimtis, kad jis visada mieliau mato malonius dalykus, negu nemalonius...

Po valandos pradėjo veikti ir Kauno radijo stotis. Oficialių žinių Užsienų Reikalų Ministerija dar nebuvo parengusi, bet rytinių žinių redaktorius, pasikalbėjęs su keletu Maskvos radijo klausiusiųjų, savo atsakomybe paskelbė pirmąsias žinias ir apie Vilnių, ir apie sovietų kariuomenę.

Kuri žinia svarbesnė? Vilnius ar kariuomenė? Abi svarbios. bet antroji žinia nemaloni, ir dar tokia neaiški, dar taip nesuprantama, dar taip neaišku, kas iš to išeis...

Tad aišku, apie 7 valandą rytą Kaune ir visoje Lietuvoje visų lūpose buvo tik tie žodžiai:

— Vilnius mūsų!

Apie sovietų kariuomenės įvygiavimą jei kas ir kalbėjo, tai tik tiek, kad ji bus tik tam tikrose vietose ir, žinoma (!), negi amžinai, tik tol, kol bus nepasibaigęs karas... Nes gi karui pasibaigus — kam ji čia gali atrodyti reikalinga...

Bet kad Vilnius grįžta prie Lietuvos — tai buvo taip aišku ir taip džiaugsminga, nes to taip ilgai laukta... Tas džiaugsmas dėl Vilniaus laikinai nustelbė viską. Apie vidurdienį Kauno organizacijos sukruto ir paskelbė, kad tuoj po pietų Kauno visuomenės kviečiama organizuotai, su draugijų vėliavomis, susirinkti prie Karo Muziejaus, prie Laisvės ir Nežinomojo Kareivio Paminklų, ten pareikšti savo džiaugsmą dėl Vilniaus sugrįžimo, o paskui organizuotai žygiuoti į Prezidentūrą, pasveikinti Prezidentą Vilniaus grįžimo proga.

Kažin ar buvo Kaune kada nors tokia didelė eiseną. Prezidentas Smetona prabilo iš prezidentūros balkono į atėjusius jo pasveikinti tokia nepaprasta proga.

Trumpa tai buvo kalba. Ir džiaugsmą joje nustelbė rūpestis. Prezidentas pirmasis viešai visiems priminė, kad su Vilniumi gauname ir naujų, dar niekad nebandytų prievolių...

Tai buvo "memento mori" džiugavimų audroje. Ir

Tremtiniam atsiuntė lietuvių politruką

Tremtiniai nepaprastai džiaugėsi, kada Vokietijoj iš amerikiečių zonos buvo išprašyti Sovietų Sąjungos repatrijinių komisijų nariai. Ne tiek jų buvo bausu, kiek įkyrus pasityčiojimas: oficialiai sakoma, jog nepripažįsta Pabaltijo kraštų įjungimo į Sovietų Sąjungą, o iš kitos pusės leidžia tos Sovietų Sąjungos politrukams lankyti pas tremtinius ir juos agituoti grįžti į "laisvą ir laimingą savo tėvynę".

Prancūzai ir anglai amerikiečių pavyzdžiu nepasėkė. Jų zonos repatrijacinės Sovietų Sąjungos misijos pasilikio. Jose yra susisukę lizdus visokie agentai. Jie lanko tremtinių gyvenamas vietas, landžioja (drauge su IRO pareigūnais!) po tremtinių butus ir akliplėšikai elgiaisi.

Pastaruoju metu į prancūzų zoną atsiųstas ir lietuviškai kalbantis, bet sovietams pasidavęs, politrukas. Jis dėvi Sovietų Sąjungos kapitono uniformą, esąs kilęs iš Dzukijos. Atrodo, kad tai Lietuvos ruselis.

Kadangi prancūzų zonoje yra įsikūrusios kai kurios lietuvių centrinės organizacijos, tai ir lietuviškai kalbančio politruko atsiuntimas suprantamas. Jis čia turės atlikti visus šnipinėjimo darbus.

Ne tik naują, bet ir SENĄ ADRESĄ

būtinai reikia aiškiai parašyti, kada norite, kad DIRVA būtų siunčiama kitu adresu, negu ligi šiol. Apie adresą pakeitimą stengkitės pranešti bent DVI SAVAITES IŠ ANKSTO!

Štai kas dabar dedasi Lietuvoje!

Tai yra iš Lietuvos per geležinę uždangą atneštos žinios apie lietuvių trėmimus į Sibirą. — Tų žinių santrauka, oro paštu gauta iš Europos, buvo paskelbta DIRVOJE prieš du mėnesius. — Dabar spausdiname pilną pranešimą apie 1948 metų trėmimus. Jo pradžia buvo DIRVOS 38-me numeryje. — Vėliau bus rašoma apie ŠIAIS METAIS įvykusius trėmimus. — Žinios gautos per visai patikimus rankas.

PARUOŠIAMSI SĄRAŠAI

1947 metų rudenį per kautybes partizanams ir rankas pateko gyvas Lazdijų apskrities kompartijos sekretorius KULKAUSKAS TOMAS, kuris pasakojo, kaip vykdomi trėmimai. Patį trėmimą paruošti duoda įsakymą Maskva, Pirmiausia valstiečiuose trijų narių komisija sudaro sąrašus, žinias ji gauna iš vietinių strybų ir šnipų. Toliau sąrašai persiunčiami penkių asmenų komisijai į apskritį; ten peržiūrėjus, sąrašus persiunčia į Vilnių patvirtinti. Čia Sniečkus, Gedvila ir Bartašius sąrašus tvirtina ir prašo Maskvos priimti netarybinį elementą ir duoti jam išgabenti transporto priemonių. Už duotas transporto priemones Lietuvos TSR vyriausybė turi užmokėti Maskvos vyriausybei.

Paklauskite, ką palietė trėmimai. Visus tuos, kuriuos lietuvių 0054 įsakymas, išleistas dar 1941 metais, plius partizanų šeimas ir gimines, išbėgusių į vakarus šeimas ir šeimas, kuriuose yra bent vienas narys nušautas.

Žodžiu, kiekvieną tą, kuris galėjo nekėti tarybų valdžios.

TREMIMŲ EPIZODAI

Čia duosiu keletą atskirų charakteringusių atsitikimų, užregistruotų per vežimus. Iš Varėnos apskr., Varėnos valsč. buvo išvesta šeima. Ją atvežus į Vilnių stotį buvo leista iš vagono dviem vyrams su dideliu puodu eiti vandens atnešti. Sargybinio lydimi abu vyrai atėjo prie šulinio su pompa. Jie apsimetė nemoką pompuoti van-

dens. Supykęs rusas pasidėjo ginklą ir pats pradėjo pompuoti. Vienas vyras stvėrė puodą ir visa jėga rėžė jį rusui galvon taip, kad šis be sąmonės išsitiesė palei šulinį. Abu vyrai laimingai pabėgo. Pasiekę sąvono namus, abu įstojo į partizanų eiles.

Vienas asmuo, taip pat iš Varėnos valsč., seniau buvęs policininkas, atėjus bolševikams apsimetė bepročiu. 1948 m. trėmė jo šeimą. Jį, kaip nenormalų, mažiau saugojo, tad jam pavyko pabėgti ir įstoti į partizanų eiles. Varėnos apskr. MGB viršininkas, grauždamas iš piktumo pirštus, sakė: "Ne jis kvailas, bet mes".

Alytaus valsč. išvežė seną mokytoją GAVELĮ, sirgusį širdies liga. Kai mokytojas turėjo lipti į mašiną, jis kreipėsi į rusus ir stribus ir išdrožė jiems daug karčių žodžių. Gale jis pabrėžė: "Veškite, bet visų neišvežite. Bus kam atkeršyti". Belipdamas senis apalpo. Jį be sąmonės įvertė į mašiną ir nusiėžė.

Iš Rumbonių bažnytkaimio,

Alytaus valsč. buvo išvesta seniau areštuoto vargonininko žmona. Vargšė moterį varė prieš didelį smėlėtą kalną pėsčią į mašiną apie 3 km. ir nedavė nieko pasiimti, tik mažus vaikelius, iš kurių du ji turėjo nešti ant rankų, o kiti buvo taip pat maži. Rusai ir stribai tą moterį mušė buožėmis ir botagais, ragindami greičiau eiti. Tremiant nebuvo atsižvelgta į žmogaus sveikatą.

Buvo išvesta žmonių, kurie jau buvo išgulėję po kečius metus lovoje, iš jos nekeldami. Pavyzdžiui, senukas KRILAVIČIUS iš Jėzno miestelio.

Iš Birštono miestelio išvežė žmogų, kuris buvo jau marinamas ir pakelui mašinoje mirė.

Buvo užregistruota atsitikimų, kad rusai, radę gimdancias moteris, palaukę, kol vyko gimdymas, o pagimdžius, išversdavo į mašiną ligonę ir naujagimį, ir išsiėždavo.

Ypač žiaurumu pasižymėjo

stribai. Pavyzdžiui, Seirijų valsčiuje, prie gimdymo esančios moterys pradėjo prašyti, kad paliktų bent kūdikį, tačiau stribai nenorėjo klausyti, sakydami: "Žinome, kas užaugęs bus". Kai mašinos sujudo važiuoti, Seirijų miestelio moterys vėl pradėjo prašyti, kad atiduotų vaiką. Vienas rusas, kažkaip pagailėjo ir mašinai jau einant, kūdikį numetė moterims.

Alytaus mieste du stribai atėjo areštuoti moksleivio D., kuris stvėrė kūjį ir užmušė vieną stribą. Pastvėrė jo automatą, bet tas nešovė. Tada moksleivis pradėjo bėgti, bet rusai jį pašovė. Jau buvo iškelta byla ir jis nubaustas 5 metais katorgos už pasipriešinimą milicijai.

Iš Leipalingio miestelio buvo išvestas buvęs Nepriklausomybės metais kumetis, vokiečių laikais gatvės šlavikas KRISTAPAVIČIUS Jonas. Jo sūnui pavyko pasprukti.

Gegužės m. 22 d., Birštono vl. jau prieš kelias dienas jautė, kad greitai laiku turi įvykti trėmimas. Visur buvo mobilizuotos mašinos, sumobilizuoti visų miestelių aktyvistai ir apginkluoti. Po miškelius nardė stiprūs rusų kareivių daliniai. Didesni miškai buvo valomi, o Pūnios šile buvo girdėti keli stiprūs susišaudymai. Prabudę 22 d. anksti rytą (miegoję miškelyje), pajuto, kad kaime kažkas negero. Girdėti buvo šunų lojimai, mašinų ūžimas ir nemalonūs šauksmai. Suprato, kad tai šūkauja rusai. Atsargiai iššliaužė į pagirį ir apžvalgę pamatė rusų kareivius, apsupusius ir varginančius žmones. Plentų į Babieriškio kalną sunkiai lipo ilga sunkvežimio vora. Ant Deksnės kilo juodi dūmai. Medinių, Pabalių km., Premėjo giraitės ir kitom kryptim buvo girdėti retkarčiais stiprūs šaudymai...

Veža... Sužinojo truputį apie šaudymus: pasirodo, Medinių km. 15 metų berniukas PETRAŠKA bandė pabėgti, bet rusai persšovė jam abi kojas. Prieš rusus paklausė: "Ko bėgai?" Narsus berniukas atsakė: "Bėgau, kad jūs mane nušautumėte ir likčiau čia Lietuvoje".

Pabalių km. bėgo ūkininkas š. su sūnum. Pavyko pabėgti keliems asmenims iš Būdos km. Buvo nukautų ir sužeistų apie Premėjo giraitę.

Suimtieji žmonės buvo sugabenti prie plento Alytus-Birštonas, kur stipriai lyjant laikė apsupus ilgą laiką. Kiekvieną suaugusį varėsi į netoli esančią pirtelę, kur buvo sudaromos bylos ir žmonės buvo verčiami pasirašyti, kad išvyksta savą noru, bet žmonės pasirašyti atsisakė. Kada atvažiavo mašinos ir žmonės buvo į jas suvaryti, tada vienas rusų karininkas užlipo ant mašinos ir nuo šoferio būdelės pradėjo rėžti prakalbą, jog dabar žmonės sovietuose gerai gyvena, kad vežamieji ten bus gerai aprūpinti ir tt. Bet minia pradėjo giedoti tautos himną, partizanų dainas, giesmes, nekrepdama jokio dėmesio į rusų kareivių šūkavimus ir įsakymus nutilti.

Visi valsčiai, kurie yra kaimynystėje su "broliška" gudiš respublika, trėmimo dieną iš ten sulaukė pagalbos: iš ten užplūdo MVD-istai pasipiešti išvežamųjų turto.

(Kitame numeryje — 1949 metų trėmimai)

ŠIMET ATVYKUSIEJI

kreipdamiesi į DIRVĄ prenumeratos ar kitais reikalais, būkite malonūs, neužmirškite pažymėti,

kada ir koku laivu

atvykote, nurodant atvykimo mėnesį ir dieną.

Tuo palengvinsite mums

atlikti Tamstų pageidavimus ir susilauksite patys greitesnio patarnavimo.

A č i ū !

bet vis vien jam Ulmanis labai patikdavo. Gal todėl, kad Ulmanis buvo Latvijoje...

Negalima pasakyti, kad Paleckis būtų nebuvo Lietuvos patriotas. Priešingai, kai kuriais atžvilgiais jis rodydavosi net kraštutiniu Lietuvos patriotu. Jis kalbėdavo, kad norėtų Lietuvą matyti absoliutiškai demokratiška, su plačiausiomis laisvėmis visiems žmonėms. Bet kaip ta demokratija turi atrodyti, to jis net ir prie stiklo draugams niekad neišdėstė ir buvo toks įspūdis, kad tokios programos jis dar nėra ir sugalvojęs...

Jis išskaldavo daug gražių sumanymų, tik labai dažnai tie jo sumanymai būdavo svajotojiški, labai toli nuo realybės. Jis sakydavo, kad esamoji tvarka Lietuvoje jam nesimpatinga, tačiau prieš ją visai nekovojo, nuo politikos laikėsi nuošaliai ir bandė verstis minėtų bulvarinės literatūros gaminimu.

Jo savotiškas sentimentalumas Lietuvos jautriesiems patriotiniams siekimams buvo atžymėtas net jo vaikų vardais. Savo sūnų jis buvo pavadinęs Vilniumi, o dukterį, jei neklystu, Jūra...

Vienas Paleckio "numeris" paskutiniu laiku jau buvo pagarsėjęs. Kai 1938 metais lenkai privertė Lietuvą sudaryti su jais diplomatinis santykius, apeinant neišspręstą Vilniaus klausimą, Paleckis tuo piktinosi.

Tuo metu iš Rygos buvo atvykęs žinomas amerikietis žurnalistas Donald Day. Paleckis girtuokliavo su juo iki vėlyvos nakties (O tą Paleckis mėgo, berods, labiau daugumui, šalia džiuginančio fakto, juodu sfinksu stėjo prieš akis ir kiti paskelbtos sutarties paragrafai... Ir vėl iš po džiaugsmo išsiveržė NERIMAS...

Pirmas būsimojo "kvislingo" pasirodymas

Kaune buvo tokia "Konrado kavinė". Tarp kitų kauniečių ten susirinkdavo menininkai, žurnalistai, rašytojai, pagaliau įvairiausių užsiėmimų atstovai. Žinoma, dalindavosi žiniomis, kas kur ką yra girdėjęs. Todėl daug kas tą kavinę vadindavo ne Konrado kavine, o tiesiog "Konrado pletkainė"...

Tą, spalio 11 dieną, po eisenos į prezidentūrą, Konrado "pletkainė" beveik prie kiekvieno staliuko galėjai išgirsti klausimą:

— Ar girdėjai apie naują Paleckio "numerį"?

Buvo įdomu, ką gi tokio nepaprasto padarė Paleckis?

Tuo metu Justas Paleckis buvo žurnalistas be aiškaus pamato po kojomis.

Kadaise buvo buvęs Lietuvos Telegramų Agentūros direktorius, buvo buvęs liaudininkų dienraščio LIETUVOS ŽINIŲ redaktorius, bet vėliau daugiausiai buvo pasižymėjęs, kaip bulvarinės spaudos Lietuvoje gamintojas, kurioj, tarp ko kita, buvo užsimojęs organizuoti net gražuolių kontestus.

Kilimo jis buvo žemaitis, bet gimęs ir ilgą laiką gy-

venęs Rygoje, pamėgęs daugiau viską, kas latviška.

Jo politinis nusistatymas nebuvo aiškus. Buvo žinoma, kad jis laikosi prie kairiųjų, bet iki kokio laipsnio eina jo kairumas, niekam nebuvo aišku ir, tiesą pasakius, nei neįdomu...

Jis niekad nepasireiškė aiškiu opozicionierium net prieš "Smetonos režimą". Jis buvo žinomas, kaip ateistas, tai yra, bedievis, bet savo gaminamoj spaudoj niekad nevarė atviros priešreliginės propagandos.

O dar nuostabiau buvo, kad jis, nors ir linkęs į kairę, labai žavėdavosi... Latvijos Ulmanio režimu. O juk Ulmanio valdymas Latvijoje buvo daug arčiau prie diktatūros, negu Smetonos valdymas Lietuvoje. Ir pats Paleckis tą pripažindavo, kad Ulmanis yra griežtesnis, už visa kita... ir kai buvo pasiektas gana aukštas laipsnis, Paleckiu šovusi mintis, kad reikia eiti pas prezidentą ir protestuoti, kam nusileido lenkams dėl Vilniaus...

Donald Day irgi buvo žinomas nuotykių ieškotojas. Jam ta mintis patiko, tad abu nieko nelaukdami, pasisaukė taksai ir marš į prezidentūrą... 2-rą valandą naktį!

Tas "didysis žygis" tačiau negalėjo būti atliktas iki galo dėl sargybinių nesukalbamumo: tie jokių būdu nesutiko įsileisti jų į prezidentūros kiemą...

Kitą dieną iš to buvo medžiagos kalboms "Konrado pletkainė". Tad ir dabar, kai kas klausė, ar girdėjai apie naują Paleckio "numerį", kiekvienas manė, kad tai koks nors naujas jo "girtas žygdarbis".

Bet šitą kartą būta kitaip. Dabar po prezidento kalbos Paleckis iššokęs, apsupas apie tūzino jaunų vaikežų, tarp ko kita, ne lietuvių, ir pradėjęs taip pat sakyti kalbą.

Maža kas girdėjo jo tą kalbą, o kurie girdėjo, tie čia pat jį sudraudė. Arti buvusieji pasakojo, kad toj kalboj Paleckis reikalavęs eiti prie sovietų pasiuntinybės ir padėkoti Stalinui už Vilnių, o prieš įžengiant į Vilnių, sudemokratinti Lietuvos tvarką.

Dėkoti Stalinui už Vilniaus apiplėšimą niekas nenorėjo, o dėl Lietuvos tvarkos tai Paleckis irgi niekam nebuvo autoritetas. Taigi jo kalba čia nerado jokio atgarsio. Tada Paleckio palydovai nustūmė jį prie sovietų pasiuntinybės ir ten Paleckis išreiškė savo padėką sovietų pasiuntinybės valdininkui... Pasakojo, kad ten prie jo buvęs prisidėjęs ir Dauguvietis.

Visi buvo kiek nusteibtini tokiu Paleckio ir Dauguvietio pasireiškimu, bet bendras sprendimas buvo trumpas: — Klounai...

Niekas tada nepagalvojo, kad Paleckis bus pasaulio "kvislingas No. 2". O 1940 metų balandžio mėnesį Norvegijoje Kvislingas išdavikiškai stojo okupantų vokiečių tarnybon, užimdamas Norvegijos ministerio pirmininko vietą. Ir tik dviems mėnesiams praėjus po to Paleckis stojo į tokia pačią tarnybą Lietuvoje, užimdamas Lietuvos ministerio pirmininko ir net prezidento vietą... V. R.

Dienos Klausimais

Redaktorius—VINCAS RASTENIS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, O.

SPAUDOS CENTRAS

PEREITĄ rudenį DIRVOJE buvo iškeltas klausimas, ką daryti su lietuviškos knygos platinimu. Ne tik su platinimu, bet ir su jos atradimu.

Kaip tada buvo, taip ir ligi šiol tebėra, kad Amerikoje ne tik knyga neieško skaitytojo bei pirkėjo, bet priešingai — vienas kitas jos mėgėjas, norėdamas gauti knygą, negali jos rasti ir net nežino, kur ieškoti. Vien tik laikraščių redakcijos kartais turi po vieną kitą knygą, bet tas visos problemos neišsprendžia vien jau dėl to, kad net ir tie "trupiniai" yra išmėtyti po visą Ameriką ir labai sunku susigaudyti, kur dėl kurios knygos galima kreiptis.

Kap vėliau Pr. Lapienė, vienintelė iš mūsų visuomenės veikėjų tuo klausimu atsiliepusi, papasakojo, tai, norint kurią nors knygą surasti ir ją gauti Amerikoje, reikia ypatingo užsispyrimo.

Mes tada rašėme: "Mums reikia lietuviško knygyno"! Mums reikia tokio knygyno, kuriame būtų galima gauti nusipirkti kiekvieną, ne tik naują išleistą, bet ir seną, bet dar gaunamą knygą. Reikia tokio knygyno, kuris surinktų į vieną vietą visą mūsų čia turimą knygų lobį, pagamintų gaunamų knygų sąrašą su kainomis ir apsiimtų už nurodytą atlyginimą kiekvienam pareikalavusiam paštu išsiųsti pageidaujamą knygą.

Malonu dabar patirti, kad bent metams praėjus nuo to klausimo pajudinimo jau atsirado, kas imasi tą mintį įvykdyti. Štai jau turime prieš akis pranešimą, kad Brooklyne, N. Y., įsteigtas Lietuvių Spaudos Centras Amerikoje, kurio vardas yra **GABJA** ir adresas — 412 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y. (Adresas tas pats, kaip ir VIEYBES laikraščio).

Mes tuo tarpu nežinome GABJOS organizatorių nei patyrimo, nei sugebėjimų šioje srityje, nežinome nei su kokiomis finansinėmis pajėgomis tą darbą jie pradeda. Tikime tačiau, kad kilmės norai ir visuomenės bendradarbiavimas sudarys sąlygas tinkamai atlikti užsimitąjį darbą.

GABJA žada knygas ir leisti. Tai labai puikus užsimojimas ir reikalingas. Bet vis dėlto pirmoji eilė mes sveikiname knygų platinimo sumanytą, ypač dėl to, kad tas užsimojimas, gal būt, suves ištikro lietuvišką knygą Amerikoje į vieną centrą ir tai pagelbės ją surasti bent tiems, kurie jos ir neraginami ieško.

Todėl linkime GABJAI kuo geriausio pasisekimo!

KIAURU TINKLU...

BALFas pradėjo siuntinėti laikraščiams sąrašus tremtinių, kurie dar neturi darbo — buto garantijų, kviesdamas tuos sąrašus skelbti. To skelbimo tikslas yra — kad skaitytojai, pamatę laikraščiuose tas virtines pavardžių, sukrustų rašyti jiems darbo — buto garantijas...

Kaip praktika jau yra parodžiusi, tai tik pačioje pradžioje, kai vienas kitas tremtinys per laikraščius kreipėsi į Amerikos lietuvių tos malonės, sušilaukė atsiliepimo, bet tuos atsitikimus galima ant pirštų suskaityti. Visi kiti platesnio masto atsišaukimai neturėjo pasekmių, vis vien, ar buvo su pavardėmis, ar be jų.

Žmonės nėra linkę rašyti darbo — buto garantijas, kam pakliuvo, neturėdami konkretesnio ryšio su kviečiamaisiais, ar neturėdami asmeniškus rekomendacijas.

Nepažįstamiems žmonėms daugelis amerikiečių yra parašę garantijas, bet dažniausiai tai buvo tokiais atvejais, kada suinteresuotas pats asmeniškai laišku kreipėsi, ar kas nors kitas jau iš atvykusiųjų prašė, rekomendavo.

Galia, bet be šitokio asmeniško ryšio tarp garantijos davėjo ar gavėjo faktiškai beveik nėra vilties garantijų gauti. Todėl šis sumanytas sąrašų skelbimas, mums atrodo, panašus į bandymą... gaudyti žuvis kiauru tinklu...

Yra ir daugiau netikslumų tokia garantijų ieškojimo būde. Visų pirma, ligi šiol BALTas išsiuntinėjo laikraščiams sąrašus, kurie apima dar tik 344 asmenis. O tokių, kuriems garantijų dar reikėtų, Vokietijoje yra, sakoma, apie 10,000.

Jeigu laikraščiai pajėgtų kas savaitę paskelbti net po 200 pavardžių, tai tas skelbimas užtruktų apie metus laiko. Tuo tarpu garantijoms rašyti turime laiko vos apie 4 mėnesius daugiausiai, jei įstatymo galiojimas nebus pratęstas.

Tad, jei paskelbimas ir galėtų būti naudingas, tai tik pirmiesiems keliems šimtams, gal tūkstančiui. O čia kiekvienam kils klausimas: kuo geresni šitie, kurie pirmieji į skelbiamus sąrašus pateko, už tuos, kurie į juos pateks daug vėliau, arba niekad nepateks?

Toliau — jeigu laikraščių skaitytojai būtų taip jau labai uolūs pagal tuos sąrašus rašyti garantijas, tai galėtų atsitikti, kad vienai šeimai parašys garantijas iš karto bent 10 ar daugiau. O kitiems niekas... Tokiu atveju BALTas vis vien turėtų susirašinėti su tais geros valios žmonėmis ir rekomenduoti jiems pasirinkti kitus... Kiek biurokratijos, ir kiek mažą naudą... Kol BALTas centras su savo menkuoju personalu tame mišinyje susigaudys, garantijos jau bus pavėluotos...

Dėl šių priežasčių tą gerų norų sumanytą laikome nepraktišku ir neįvykdomu.

RAUDONA KINIJA

Kinijos komunistai savo užimtoje Kinijos dalyje paskelbė naują "Liaudies Respubliką" ir sudarė komunistinę tos "respublikos" vyriausybę.

Mūsų laikais komunistiniai laikraščiai (ir ne jie vieni), buvo šokę pranašauti, kad tos naujos "respublikos" prezidentu bus ne kas kitas, kaip kadaise buvusio Kinijos prezidento Sunjatseno žmona.

Bet... Kai ji atvyko į Peipingą, naujosios "respublikos" sostinę, pasirodė esanti, anot tų pačių laikraščių betaranti, "mažutė, sudžiūvusi, nusenušė" Tiesa, ji nešioja garsaus žmogaus vardą, tai būtų beveik patogi pastatyti "marionetinės respublikos" vyriausia marionete", nes kai "sudžiūvus ir nusenušė", tai jos vardu labai patogų būtų buvę daryti, ką tik nori...

Tačiau tikrasis Stalino vietininkas Kinijoje, Maotsetung, nenorėjo, ar gal negavo įsakymo iš savo "patrono" atiduoti tą garbę senai moteriškei, ir pasiskelbė patį "liaudies vyriausybės pirmininku". Senoji buvusio Kinijos prezidento našlė palikta viena iš šešių "vicepirmininkų"... Ministeriu pirmininku naujasis "prezidentas" paskyrė vieną iš vadinaujamųjų ištikimųjų komunistų.

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945 metais pasirašė sutartį, kurioje pasižadėjo pripažinti tik tą Kinijos vyriausybę ir neremti sukilėlių komunistų...

Maskva skubiai paskelbė, kad pripažįsta naująją vyriausybę. Senoji Kinijos vyriausybė esanti tik "provincijos valdžia"...

Visai panašiai prieš 10 metų Molotovas pakalbėjo ir apie Lenkiją, su kuria tik neseniai buvo pasirašęs nepuolimo sutartį. Ar, ir su Čiankaiseku Maskva 1945

Juozas Tūbelis - Lietuvos ūkininkas

Dešimtmečiui nuo jo mirties praėjus

DELEGACIJA DĖL VIRŠAIČIO

Kartą atvyko vieno valsčiaus delegacija asmeniškai pasikalbėti su ministru pirmininku. Delegatai pasakė, sekretoriui, kad jie nori kalbėti apie savo viršaitį, su kuriuo jie turį daug nesmagumų: ar negalima būtų ką nors padaryti, kad jis būtų pakeistas, nelaukiant naujų savi-valdybių rinkimų. Pirmininkas paskyrė laiką delegacijai priimti finansų ministerijoj, 2 val.15 minučių.

Delegatai ne labai nudžiugo, išgirdę tokią priėmimo valandą: juk visos įstaigos tada baigdavos darbą 2 valandą (pietų pertraukos nebūdavo), taigi, jie pagalvojo, pirmininkas kalbės tik kelias minutes, nes gi ir jam bus laikas eiti pietų...

Tad ir patys dar nepatavę atskubėjo į ministeriją dar prieš antrą.

Ką tik jiems atėjus, ministerijos valdininkai pradėjo skirstyti namo, savo vietoj tebebuvo tik sekretorius ir jo kambaryje dar laukė su pranešimais vienas departamento direktorius. Kitas direktorius buvo jau pas J. Tūbelį, kuris tik prieš pusvalandį atvyko į Finansų Ministeriją iš Ministerių Kabineto įstaigos.

Sekretorius kalbino ir laukiantį direktorių ir delegatus — vyrai, susimildami, tik neužlaikyti pirmininko per ilgai, nes šeštą valandą numatytas Ministerių Kabineto posėdis, jei užtruksite, ilgiau, pirmininkas liks be pietų.

Štai jau ir po antros, o vis dar neišėina pirmasis direktorius...

Apie 2 val. 30 jis, pagaliau, išėjo. Antrasis direktorius įeidamas ramino valsčiaus delegatus, kad jo pranešimas bus labai trumpas, ne daugiau, kaip penkioms minutėms, jeigu...

Sakydamas tą "jeigu", direktorius žinojo, ką jis reikšia. Jis žinojo, kad pasikalbėjimo ilgumas ne nuo jo, o nuo pirmininko priklauso: Tūbelis niekad nepasitenkindavo trumpais raportais, o mėgdavo kuo plačiau išsklausuoti ir pats pasisakyti, kaip jis apie tuos reikalus galvojo. Todėl ir šis direktorius iš Tūbelio darbo kambario išėjo tik po gerokos valandos...

Delegatai belaukdami gailėjosi, kad anksčiau nepapietavo, bet tai dar nieko: raminosi, kad juk ministeris pirmininkas irgi dar be pietų. Labiausiai juos jaudino tas, kad dabar tai jau atrodė tikrai nebus laiko pirmininkui viską, ką reikant papasakoti, nes juk taip vėlai kažin ar pirmininkas begalės su jais gausi ilgiau, kaip kokią 10 minučių. O per 10 minučių — kur gi gali išpasakoti visas viršaičio šūnybes...

Sekretorius tik šypsojosi dėl to jų baiminimosi. Jam tai buvo kasdieninis dalykas. Tūbelis visada paskirdavo laiką apsilankymams labai tikslų: ne tik valandomis, bet ir minutėmis. Tai buvo ir jo paties bandymas kaip nors visus tuos pasikalbėjimus įvesti į kokias nors ribas, priversti tuos pasikalbėjimus laiku pradėti ir laiku baigti. Tačiau niekados tai nepasisekdavo, ir dažniausiai kalti būdavo ne lankytojai, o pats Tūbelis, nes jis norėdavo kiekvieną sutiktą naują žmogų kuo plačiau išsklausuoti visais rūpinimais reikalais, ir jam papasakoti savo bei vyriausybės nusistatymą... Tai labai kilnus noras, tik, žinoma, gana nepraktiškas, nes tai gąsdindavo pirmininkui nepaprastai daug laiko ir vis vien jis negalėjo su kiekvienu piliečiu atskirai apie viską iki smulkmenų išsikalbėti.

Bet čia buvo paslaptis nepa-

prasto Tūbelio žinojimo, kas kur ir kaip dedasi visoje Lietuvoje, ypač ekonominio gyvenimo srityje, o daugeliu atsitikimų — ir kitose srityse.

Kad taip yra, labai greit patyrė ir ta delegacija, apie kurią čia pasakojama. Įėjo jie į pirmininko kabinetą tik apie 3 val. 40 minučių, vietoj paskirtų 2:15...

Pasisveikinęs su delegatais, Tūbelis, vietoj paklausęs, ką jie turi pasakyti, pats pradėjo:

— Taigi, bėda su tuo jūsų... (čia paminėjo viršaičio pavardę) išsitrinkot, vėliau ministerija ir tvirtinti ne labai norėjo, bet čia su apskrities viršininku kažkas yra — jis labai jau užstoja tą jūsų viršaitį... Būtų buvę geriau visai netvirtinti, o dabar nėra kaip be visai aiškaus nusi-kaltimo prašalinti. Aš jau kalbėjau su vėliau reikalų ministru, kad išsiųskit apskrities viršininką ir aiškiai pasakytų, bet tegul palieka visas bičiulystes ir tegul susitvarko su tuo viršaičiu. Jeigu jau jie tenai geri draugai, tai tegul draugiškai ir pasako viršaičiui, kad reikia išleisti vėliau geru. Taip gi negalima!

Čia Tūbelis pradėjo ligi šiol dar nei žodžio nepratarusiems delegatams pasakoti, kokių dalykų tas viršaitis yra jau pri-daręs. Gudrus tai buvo vyras: nors ir regimai daro negeras kombinacijas, bet formaliai pri-kibti negalima.

— Ir jūs patys iš dalies kal-ti, kad duodatės už nosies ve-džiojam.

Čia Tūbelis vėl papasakojo ke-lis pavyzdžius, kaip valsčiaus tarybos nariai, nors ir mūrmė-dami, nepatenkinti, bet visgi pa-virtino savo nutarimais viršai-čio pasiūlymus...

Delegatų veidai tyso, beklausan-t, kaip ministeris pirminin-kas pasakoja jiems apie jų viršaitį, ta, ką... jie rengėsi papasakoti. Klausė ir tik galvų link-čiojimu tvirtino, kad ištikro taip yra, kaip pirmininkas sako. Kai kur net klausiamai žvilgčiojo vieni į kitus, nes pasirodė, kad pirmininkas žino net daugiau apie tą dalyką, negu jie... Arba — pirmininkas kalba apie tai, ko jie gal nebūtų išdrįsę net ir pa-sakyti: Pavyzdžiui, apie apskri-ties viršininko su viršaičiu drau-gystės priežastis...

Delegatai visa tai išklause, bandė padėkoti pirmininkui, pa-reikšti pagėdavimą, kad viskas taip susitvarkytų, kaip pirmi-ninkas yra numatęs, ir pasiša-linti. Bet kur tau!

Kaip paprastai, pirmininkas pradėjo juos klausinėti jau nebe apie viršaitį, o šiaip apie reika-lus jų valsčiuje: kaip katra pie-ninė veikia, kaip laikosi žemės ūkio kooperatyvas, kokias apy-vartas daro, kaip laikosi kat-ras iš ūkininkų, turinčių žemės banke paskolų... Ir čia pasiro-dė, kad delegatai gali pirminin-ko žinias tik papildyti, nes dau-gelis dalykų jo jau kitomis pro-gomis iš kitų sužino.

Taip besikalbėdamas Tūbelis sužinodavo labai daug smulkme-nų iš visų Lietuvos kampelių ir jis puikiai žinodavo žmonių nuo-taikas, nuomones, rūpesčius...

Bet jis niekad nebandė val-dinti kokį nors "stebukladarį", kuris išgirdęs kokį žmonių rū-pestį, imtų ir įsakyti, kad toj vietoj žmogui suteiktų kokią do-vaną iš valstybės, kaip koks ge-ras karalius iš pasakų. Jis iš tos smulkmenų daugybės stengda-vosi susidaryti bendrą ekonomi-nės padėties vaizdą ir iš to da-ryti išvadas, kaip tvarkyti rei-kalus.

Nemėgdavo jis ką nors daryti tik dėl gero išpūdiu, dėl propa-

gandos. Kartais sakydavo:

— Kai yra liga, tai ją reikia gydyti. O gydymas retai kada galimas saldžiais vaistais...

Reikia išgerti ir karčių vaistų, reikia dietos, susilaikymo, rei-kia kai kada ir operaciją daryti, su peiliu skaudžiai piau-ti. Taip ir ūkiškam gyvenime: jeigu ne-geroves gydysi tik maloniomis dovanomis, tai tiek prigydysi, kiek ir koks nors šarlatanai su-ndaktaris. Ir ūkyje reikia gana dažnai "dietos", tai yra, taupy-mo, susispaudimo, reikia ir "mankštos", tai yra, įtempto ir sistemingo, tinkamai organizuo-to darbo, reikia kartais "karčių vaistų", tai yra, visokių persi-tvarkymų, o taip pat reikia ir operacijų, tai yra nesveikų ir ne-pagydomų dalių pašalinimo, nors ir skausmingo, bet neišvengia-mo...

Taip Tūbelis išsikalbėjęs ge-roką porą valandų su delega-cija, išklausinęs apie viską ir išdėstęs savo pažiūras ir kalbėtu-s dalykus, išleido delegaciją jau po šešių... Iš ministerių kabi-neto jau telefonavo, ar greit atvyks pirmininkas, nes visi mi-nisteriai jau susirinko į posėdį.

Vienas tos delegacijos narys pasakojo:

KAIP LIETUVOS LITAS IŠSILAİKĖ TOKS PASTOVUS

Lietuva buvo viena iš nedau-gelio Europos ir viso pasaulio valstybių, kurios pinigais — li-tas — išsilaikė pastovus ligi pat karo, ir net karo metu, ligi bolševikų okupacijos.

Beveik niekas neabejoja, kad tai įvyko daugiausiai dėka Tū-belio finansinės politikos. Tie-sa, yra nuomonių, kad tai nebu-vusi visai gera politika... Nebu-vusi gera todėl, kad... per gar-bingą, per daug "nesukta", neiš-naudojanti susidarancių padė-čių, per daug sąžininga...

— Išėjome ir kalbamės, kad koks menkas yra tas mūsų viršaičio klausimas, palyginus su visais kitais reikalais... Ir kaip baisiai mažai mes visi apie tai žinome. Aš dabar galvoju sau — ot, kad taip tas mūsų pasikalbėjimas būtų užrašytas į plokšteles ir perduotas per ra-diją! Kaip daugeliui akys atsi-vertų!

Bet tokių pasikalbėjimų yra buvę šimtai. Propaganda juos paversti Tūbelis niekad nebandė ir nenorėjo.

Daug kas kalbėdavo, kad toki išsikalbėjimai atima per daug laiko ministeriui pirmininkui, kad jie ardo darbo sistemą, kad ju sulėtina visą valdžios darbą, viskas per lėtai eina, valdžios veikimas nustoja reikiamo tem-po... Gal būt, kad tose pasta-bose buvo nemaža ir tiesos. Bet ministerio pirmininko toks tie-siginis kontaktas su žmonėmis iš įvairiausių Lietuvos kampų ir įvairiausių sluoksnių irgi turėjo savo gerų pusių. Tik toks kon-taktas leido Tūbeliui rūpintis Lietuvos reikalais panašiai, kaip geras ūkininkas rūpinasi savo ūkiu, o ne kaip samdytas trumpalaikis užveizda rūpinasi svetimu ūkiu.

Tūbelis sakydavo: — Jeigu nori, kad bėdoj tau kas padėtų, tai vykdyk savo pasižadėjimus, kiek tik galė-damas.

O daug buvo Lietuvoje rei-kalų. Reikėjo gerinti kelius, rei-kėjo Lietuvą elektrifikuoti, rei-kėjo "sumūrinti Lietuvą", tai yra, visur pastatyti geras mūri-nes trobas, kad Lietuvoje gyve-nimas būtų toks pats, kaip ki-tuose, visą laiką laisvai gyve-nančiuose kraštuose. Tūbelis ty-lomis tu skambių kalbų klausy-davo. Ne todėl, kad būtų tam priešingas, bet kad, anot jo, ne-galima per vieną dieną turtin-gam pasidaryti...

— Reikia gauti paskolų! — sa-kydavo didžiųjų sumanymų au-toriai bei šalininkai.

— Bet reikia neužmiršti, kad skolas reiks mokėti, o tada visi patogumai bus nemalonūs... Turėkim kantrybės, viską iš ei-lės pasidarysim, bet nepadary-sim taip, kad būsimosios kartos mus keiktų už įklampinimą į skolas.

1931 metais, kai tik pradėjo Vakarų kraštuose rodytis kri-gėžis, Tūbelis, daugelis sakydavo, kad, jei nenori sau geros nuo-taikos sugadinti, tai saugokis susitikti su Tūbeliu... Ir ištik-ro, Lietuvoje tuo metu buvo dar pats ekonominio gerėjimo įsi-maginimas. Sumanymai kilo po

valstybės skolos būtų laiku su-mokėtos. Kai kas siūlė, kad, pa-

sumanymų, kurių tik pačius svarbiausius norint pradėti vykdyti, būtų reikėję valstybės biu-džetą išpūsti per 500 milijonų litų. Bet Tūbelis į visus tuos su-manymus sakydavo, kad juodi ekonominiai sunkumai debesys kyla iš vakarų ir anksčiau ar vė-liau jie užguls ir Lietuvą, todėl neįsisiūbuokime per daug su iš-laidomis, ne plėškimės, o jau da-bar pradėkime spausčius, kad ne-reiktų per staigiai susispausti.

Kiekviena jo kalba tada buvo lyg kokio nemalonaus nelaimio pranašo kalba...

Bet kai depresijos debesys ištikrųjų ir Lietuvą pasiekė, kada visi buvę optimistai pradė-jo "gvolto" šaukti, tada Tūbelis pasirodė, kaip ramintojas. Nenu-siminkim, sako, išlaikysim! Juk mes nesam nei prasikolinę, nei nepakeliame darbų užsimoję, ap-sirūpinsim, kuo būtinai reikia, o jei seksis geriau ir daugiau dirbti, tai dar ir pakilsim.

Bet ir dabar jis neprisileido jokių dirbtinų kombinacijų fi-nansinei padėčiai stiprinti.

Daug buvo pagundų nuvertinti litą. Ypač po to, kai doleris buvo nuvertintas. Ką gi, sakė daugumas: jeigu jau Amerika nebijo nuvertinti savo dolerio, tai kokia čia gėda Lietuvai savo litą bent kiek nuvertinti?

Bet Tūbelis buvo kietas tame reikale. Pinigų nuvertinimas, jo nuomone, tai apipilėsimas pa-doraus taupytojo. Raginame žmones taupyti, o jeigu po to pagrobsime santaupų dalį, tai tai argi tai bus gražu, ir ar kas po turės bent kiek pasitikėjimo pinigų? Visos tos dirbtinės prie-monės yra, kaip pasigėrimas: iš pradžių linksma, o paskui vi-siška prasta, ir dar pagiriom reikia sirgti...

Ne visi mūsų finansų moksli-ninkai pritardavo Tūbelio min-tims. Kai kurie sakydavo, kad nereikia bijoti paskolų, nereikia bijoti ir kitų, vadinamų nenatū-raliųjų finansinių priemonių, nes ilgiejus daugiau kraujo į eko-nominį gyvenimą, jį labiau išju-dinus, daugiau ir greičiau būtų galima pagaminti, greičiau už-sidirbti išsimokėjimą ir geres-

jei žemės mokesčius nuimsi, tai bus dovana lygiai tam kuris ga-lina, ir tam, kuris apsilėdęs, nepažangus, tingins, ir tam, kuris dar tbeūkininkauja taip, kaip jo seneliai ūkininkavo...

Opozicijos laikraščiai nuolat rašė, kad reikia sumažinti žemės mokesčius. Tūbelis pykdavo, va-dindavo tuos straipsnius dema-gogija, pykdavo, kodėl gi jie ne-parašo, kiek ir kuo vyriausybė remia ūkį, kodėl reikalą nušvie-čia tik vienpusiškai?

Tur būt jau tada gimė jam mintis, kad reikia laikraščiams uždėti pareigą skelbti tokius klausimus taip pat ir vyriausy-bės samprotavimus. Ta mintis po kokio trejeto metų ir buvo pradėta vykdyti, bet ji nebuvo laiminga mintis ir vyriausy-bės darbų propagandai kartais daugiau neigiamai, negu teigiamai patarnavo...

Kol kas Tūbelis tuos klausimus pavesdavo žmonėms aiš-kinti per Tautininkų Sąjungą. Tačiau ir ta sąjunga kartais at-sidurdavo keblioje padėtyje. Tai atsitiko ir su žemės mokesčių klausimu. Opozicijos spauda taip išpūtė žemės mokesčių sumaži-nimo klausimą, kad žmonės ne-benorėjo apie nieką kitą begir-dėti. Tautininkų veikėjai iš pro-vincijos tiesiog skųsdavosi, ir jiems jau yra per sunkus uždavi-nys įtikinti žmones kitaip. Ir jie patys daugumoje buvo susiža-vėję paprastu ir suprantamu šū-kiu — sumažinti žemės mokes-čius... Tūbelis dar labiau pyko ant tautininkų už tą neatsparu-mą. Kartą sako:

— Jūs esat, kaip tas Biblijos šunelis, kuris dėjos, kad jis žmogų veda: bėga prieky, bet vis dalrosi, kur tas eis. Taip ir

(Perkelta į 6-tą pusl.)

ni gyvenimą anksčiau turėti... Tūbelis į tai atsakydavo, kad ta teorija tinka tada, kai ekonomi-nis gyvenimas gerėja visur, bet tai būtų per didelė rizika tokiais laikais, kada pasaulį slegia de-presija. Lietuva negali ilgesnį laiką išsilaikyti, kaip kokia lai-minga sala, taigi tokiu laiku di-desni užsimojimai būtų tikra avantiūra...

Vieni sutiko, kad toks atsar-gumas buvo išmintingas ir tie-siog išganingas Lietuvai, kiti galvojo, kad tai ne valstybės masto nusistatymas, kad taip galvoti galima tik privačiame ūkyje...

Tūbelis žinodavo šitą priekaiš-tą, žinodavo, kad kai kurie mū-sų finansų specialistai, ar bent pretenduojantieji į tokių speci-alistų vardą, vadina jį ne fi-nansų ministru, o tik ūkininku, neišmančiu iš vidutinio ūkinin-ko galvojimo rėmų. Jis nusišyp-sodavo ir sakydavo: argi Lietu-va pasaulio ūkyje nėra tik ma-žažemio ūkelis? Blogai, kai ma-žažemis užsimano iš savo žemės gyventi, kaip dvarininkas... Ir Lietuvai ne geriau būtų, jeigu iš karto įsigiežtų visu kuo susi-lyginti su didžiaisiais kraštais.

Niekas tikrai negali pasakyti, ar būtų buvę geriau, ar blogiau, jeigu Lietuvos ūkinis gyvenimas būtų buvęs tvarkomas ne Tūbe-lio ūkininkišku atsargumu, o pa-gal didelės fantazijos finansin-ko užsimojimus. Šiandien ne vienas pasako: "Ot, jei būtumėm skolines pinigų, kur tik galima, tai bent būtumėm pagyvenę! O dabar vis vien nereiktų ati-duoti!"

Tai būtų principas — ūžkim, baliavokim, o po mūsų tegul sau nors ir visuotinis tvanas užėina!

Teisybė, visuotinis tvanas vis vien užėjo, bet kažin ar galima taip tvarkytis, visas viltis į to-kius tvanus sudedant...

Net ir dabar, tvanui praėjus ir Lietuvai atsikūrus, daugumo sukurtų gėrybių vis vien neras-tumėm, bet mūsų vekseliai grei-čiausiai mus ir mūsų vaikus su-rastų...

APIE BIBLIJOS ŠUNELĮ...

Tūbelis buvo ne toks žmogus, kurs stengtųsi tik dabar popu-liarumo įsigyti, nežiūrėdamas, kas iš to bus ateity. Pavyzdžiui, prasidėjus depresijai ir ypatingai atpigus ūkininkų gaminiams, daug kas siūlė labai sumažinti ar net visai panaikinti žemės mokesčius. Tą padaryti įkalbinė-jo Tūbeliui ir daugelis iš tauti-ninkų. Tūbelis tačiau griežtai priešinosi. Jis aiškino:

— Žemės mokesčius panai-kinti būtų labai populiariu. Taip, visi ūkininkai sakyti, kad gera valdžia, sunkiais laikais užjau-čia, ūkininką. Bet kai geri lai-kai sugrįš, ar manot, kad bus populiariu vėl tą mokesčių pra-dėti reikalauti?

Iš žemės mokesčių izdas su-renka apie 16 milijonų, o primo-kėjimų sviesto, kiaulių ir grūdų kainoms palaikyti valdžia išmo-ūkininkams 30 ir daugiau mili-jonų. Tai kas gi geriau — ar mokesčius naikinti, ar kainas palaikyti?

Čia mokesčių panaikinimo ša-lininkai sakydavo: — Tai tai taip, bet kad tų pri-mokėjimų žmonės taip labai ne-įvertina, jiems atrodo, kad jie gavo sviesto ar kiaulių kainą ir viskas, taip ir priklauso. Ir tai dar ta kaina atrodo per ma-ža. Bet jeigu pasakytum, kad mokesčių nebereikia mokėti, ta-da visiems būtų aišku ir visi tą suprastų, būtų didelis išpūdis...

Jūs vis norit tų išpūdių ir išpūdių! — atkirdavo jį tai Tū-belis. — Tai yra pataikavimas tinginiams ir apsilėdėliams! Ši-taip darydami mes visiškai nu-kielvienu ūkininkas, stambus ar mažas, bet tik tas, kuris ga-mina ką nors eksportui. Tai pa-skatindamas daugiau gaminti. O

PARAMA, NAUDA IR GARBĖ!

Tai yra trys dalykai, dėl kurių patariama būti Lietuvių kalbos vadovo garbės prenumeratoriais

1. Parama.

Garbės prenumeratorių bus parėmęs vieną iš svarbiausių darbų, kurie dabar yra daromi mūsų tautos kultūrai apsaugoti.

2. Nauda.

Garbės prenumeratorių gaus Lietuvių kalbos vadovą, išspausdintą ant geresnio popieriaus, gražesnį ir patvaresnį.

3. Garbė.

Garbės prenumeratorių vardai, gražiai išspausdinti pačiame vadove, nuolat bus prieš visų mūsų kalbos bran-gintojų akis.

LIETUVIŲ KALBOS VADOVO GARBĖS PRENUMERATO-RIUS KIEKVIENAS, KAS TUOJAU NUSIŪS LEIDĖJŲ GENERALINIAM ĮGALIOJIMUI DEŠIMTĮ AR DAUGIAU DOLERIŲ, PAREIKŠDAMAS, KAD TAI VADOVUI PAREMTI.

Dešimtis dolerių ištikrųjų yra tik nebrangi tokios knygos kaina!

Siųskite šiuo adresu:

Mr. J. Audėnas,
14 Townsend St., Boston - Roxbury, Mass.

10,000 mylių kelionė

Rašo
J. V. VALICKAS

(Tęsinys iš pereinamojo numerio)

Meksikos širdy

Kitą dieną paskyriau suspažinti su pačia Meksikos sostine. Man patarė pirmą eilę aplankyti muziejų Palacio Bellas Artes, tai yra, Gražiojo Mėno Rūmus.

Jie pačiame miesto centre, greta centrinio pašto. Buvau pamokytas važiuoti į miestą autobusu, nes su automobilium mieste bloga — nėra kur pasistatyti. O autobusas už 25 centavus nuvežė į patį centrą.

Pakeliui prie vieno tilto pastebėjau didelį obeliską, kurio viršūnėje — didžiulis aras įsikandęs žaltį. Tai Meksikos ženkla, panašiai, kaip Lietuvos vytis.

Važiuojant svarbiausia gatve — Paseo de la Reforma — galima pamatyti aikštę, kurioje šalia vienas kito stovi du reikšmingi paminklai: Revoliucijos ir Nepriklausomybės.

Miesto centre susieina visų autobusų linijų galai (arba pradžios...), čia ir miesto rotušė, bankų centras, didžiosios krautuvės, paštas ir muziejus, o taip pat ir gražus parkas.

Visų pirma nutariau pereiti per parką. Parke apšviesti suoliukai, pilna žmonių, nematyti skurdžiai apsirengusių, nors visokios rūšies vertelę ir čia netrūksta.

Parko pakraštyje yra labai įdomus kioskas. Apie 150 metrų ilgio, dviejų aukštų, sienos kaklo šlifoto akmenis, be galo įdomiai pastatytas. Čia parduoda ne tik laikraščius, bet ir knygas, ir čia pat yra įrengta skaitiklos salė.

Užkauk ir į centrinį pašta apsidairyti. Milžiniškas tai pastatas, bet puikiai sutvarkytas, ir pirmą kartą įėjusiam viskas labai aišku. Čia parašiau keletą atvirukų ir įsitikinau, kad oro paštas Meksikoj labai brangus. Laiškus sveria gramais, o gramai taip mažai... 15 gramų laišką nėra ko nei pirštuose pačiu-pinėti...

(Red. pastaba: Čia autorių suklaidino skaičiai. 15 gramų yra truputiuką daugiau, kaip pusė uncijos. Ir iš Amerikos į Meksiką siunčiant laišką oro paštu už pusę uncijos, tai yra tik už 14 gramų reikia mokėti 10 centų, o jei tik nors trupinėlis daugiau, tai jau ir 20. O "pačiupinėti" tiek pat, net mažiau. Tik pačioj Amerikoje už 6 centus gali visą unciją siųsti. Beje, čia kaip ir stinga nurodymo, kiek gi reikia Meksikoj už 15 gramų laišką, siunčiant jį oro paštu į USA)

Bet užtat čia oro paštu vokai ir popieris puikus — labai geras ir labai plonas, lengvas — Amerikoj tokio niekur neužtikau. Tad ir pasinaudojau proga apsirūpinti jo atsargomis...

Iš pašto tiesiai atsidūriau muziejuje. Jau iš lauko gali matyti, kad tai turi būti tikrai gražaus ir aukštos kultūros meno rūmai. Namas išpuoštas daugybe puikių skulptūrų, kurių pilna visur — ant laiptų, ant stulpų, ant stogo — visoki angeliukai, liūtai, arkliukai... Tai pastatas, kokį tik Europos senesniuose miestuose gali užtikti. Čia, pas mus labai maža šitokio puošnumo namų. Mat, mūsų statytojai daugiau žiūri praktiškumo, negu grožio.

Muziejaus viduje daug įžymių meno kūrinių — skulptūrų, paveikslų... Daugybė skrybių, kurių kiekvienas apima arba tam tikrą istorijos laikotarpį, ar atskirą meno šaką. Ypatinai įdomūs skrybiai pre-azteca, pre-hispanica ir hispanica. Žinoma, nė-

ra galimybės čia tą muziejų pasakojimu pilnai atvaizduoti, tad ir susilaikau...

Iš muziejaus išėjau šiaip jau mieste pasidairyti. Įspūdis panašus, kaip ir Monterey bei kituose Meksikos miestuose. Pažymėtina, kad čia, palyginus su Amerikos miestais, daug dažniau gali užtikti knygyną...

Net ir svarbiausiose gatvėse, šalia prabangiųjų kabaretų čia gali užtikti kuklią, darbininkų kavinių.

Užėjau į vieną tokią kavinę "pasinformuoti". Publika paprasta, kišenėse tik su smulkiais, bet ir kainos tiesiog juokingai mažos. Pavyzdžiui, 10 "oisterių" tik 30 centavų, didelis stiklas alaus 60 centavų, visai padorūs pietūs — meksikietiškas gulišas — pusantro pezo...

O čia pat už trijų namų modernioj kavinėj 10 "oisterių" du pezas, tas pats stiklas alaus — pezas ir 10 centavų, ir dar padavėjai reikia arbatpinigių duoti.

Pavažinėjęs plačiau po miestą, niekur neužtikau taip vadinamo darbininkų kvartalo. Darbininkų gyvenama visame mieste maž daug vienodai išsimėčiusių, tik vienoje vietoje, tolimesnėje pagrindinės gatvės dalyje lyg ir tirščiau susispietusi "di-domenė". Čia gražūs, erdvūs namai, tarnaitės apie juos darbuojasi, pavyzdinčiai švaru, prie namų sodeliai, daug gėlių prisodinta, gatvės apsidintos palmėmis...

Važiuoju tomis gatvėmis ir galvoju, kad čia žmonės gyvena lyg be jokių rūpesčių, o turtai jiems pilasi lyg iš kokio gausybės rago...

Kelionė į "Egiptą".

Miestą buvau jau pusėtinai žiūrėjęs, rūpėjo čia pamatyti dar tik tris dalykus: imtynes su jaučiais, gaidžių peštynes ir... "naktinį gyvenimą" Bet prieš tai nutariau atsikvėpti ir sekančią dieną apžiūrėti tik... piramides.

Taip, nors čia ir ne Egiptas, bet piramidžių irgi yra, užsilikusių iš labai senų laikų, tų laikų, kada Europa dar nieko nežinojo apie Ameriką.

Didžiausia piramidė, vadinama Teotihuacan (ją prieš porą metų dar vadino Toltec), nuo Meksikos sostinės tik 50 kilometrų, taigi, maniau sau, per valandą nuvažiuosiu, koks pusvalandis ten, valanda atgal, ir dar turėsiu visą dieną laiko poilsui. Bet išėjo visiškai kitaip.

Visų pirma, pačioj kelionėj atsirado visokių priežasčių sustoti. Pavyzdžiui, priveju žmogų su mažiuku asiliuku. O ant to asiliuko kupros didžiausia šiaudų našta. Atrodo, kad ne asiliukas tą našta neša, o pati našta ant keturių plonų kojų eina...

Kaip čia dabar nesustosi ir nenufotografuosi. Klausiu žmogų, kiek tas ryšulys šiaudų galėtų sverti. Sako, apie 150 kilogramų (330 svarų). O pats asiliukas tikriausiai tiek nesveria. Pasirodo, kad čia ne kokia nors retenybė. Pamačiau dar ir dar vieną ir kitą meksikietį vis su tokiais mažiukais asiliukais ir milžiniškomis naštomis ant jų nugarų. Vargšai asilėliai...

Kiek toliau privažiavau didelį dvarą. Rancheria Atlanteo. Šalia jo gražus upelis, o prie jo kokia 10 moterų velėja skalbinius: visai panašiai, kaip Lietuvoje, būdavo, medinėmis kultuvėmis juos muša. Tik Lietuvoje pasidėdavo ant tam tikslui pritaikytos lentos, o čia — ant plokščių akmenų, kurie, matomai, irgi tam reikalui specialiai parinkti ir nutašyti.

Sustojau ir tas skalbėjas nufotografuoti, bet kai tik jos pa-

matė mano tikslą, vienos nusuko, kitos veidus užsidengė, reiškia — nenori fotografuotis. Na, kad nenorit, kaip sau norit, aš lipu atgal į automobilį. Jos tą matydamos, nusijuokė, nusiramino, manydamos, kad "pavojus" jau praėjo, ir pradėjo vėl velėti. O aš tada staiga atsiskukęs — čikšt! — ir nufotografavau...

Paskui privažiavau kaimelį, kurio trobos buvo iš molio ir žagarų sukrėtos, kaip senesniais laikais kai kur Lietuvoje būdavo tvartai sukrėsti. Tik šitos trobos buvo gana savotiškos, man dar niekur nematytos architektūros. Spėjau, kad tai gal yra dar actekų stiliaus liekanos.

Visos tvoros čia buvo ne tvertos, o išaugintos iš kaktusų, tokių, kaip buvau matęs kalnuose kaktusų ūkyje. Tai tikros žalių lazdos, apaugusios spygliais. Iš jų, susodintų tiesioj eilėj ir visai arti prie viena kitos, išėina ideali tvora.

Žmonės atrodė neturtingi, bet linksmi, bent tuo metu jų būrys linksmi šnekučiais su dviem miestiečiais, automobilium atvažiuojais. Vienoj kaimo vietoj buvo medžiais apsidinta ir kaktusų tvora apželdinta aikštelė, kurioje stovėjo keliolika asilėlių, o ant kiekvieno asilėlio nugaras buvo užkarta po porą didelių asočių, gal po kokį 100 litrų kiekvienas. Daug asočių ir ant žemės stovėjo. Matomai tai buvo pieno surinkimo punktas.

Čia ir vėl radau panašumo į Lietuvą, tik jau ne senųjų, o naujųjų laikų Lietuva. Juk ir Lietuvoj buvo pieno surinkimo punktai. Tik ten, žinoma, ne asilais pieną į pieninę nešiojo, o į vežimą cinkinius pieno indus susikrovę patogiai sau važiuodavo.

Dar toliau privažiavau kaimelį. Kaimelis, kaip kaimelis, bet mane nustebino užrašas jo pradžioje: pamačiau didelėmis raidėmis parašyta VENTA. Štai tau, pamaniau sau, visai Lietuva, net ir Ventą privažiavau! (Venta Lietuvoje yra tokia upė) Pasirodo, kad to kaimo vardas yra Venta di Carpio.

Pagaliau atvažiuoju ir prie Meksikos "Egipto", tai yra prie didžiųjų piramidės. Bet tai tik taip atrodo, kad arti. Nuo tos vietos, kur piramidė pradėjo matytis, iki jos buvo dar 15 kilometrų, tai yra, kiek daugiau, kaip 9 mylios.

Artyn privažiavus, reikia įvažiuoti pro vartus ir sumokėti 30 centavų. Iš tos rinklavių padengiamos piramidės priežiūros išlaidos.

Prie piramidės yra muziejukas, skirtas tik tam, kas yra surišta su šia piramide ir jos artimiausia apylinkė. Čia yra apylinkės paukščių rinkinys, visokių gyvačių, žalių ir drižių, yra ir vilkas, lapė, barsukas...

Svarbiausi eksponatai, žinoma, yra šios piramidės žmonių palaikai: indai, baldai, kitokios gyvenimo reikmenys, pagaliau, ir

jų pačių kaulai... Viskas neaprasitai įdomu, ir nepasijutau, kaip šiame nedideliame muziejuje praleidau kelias valandas... O juk galvojau gi iš viso čia sugaišti kokį pusvalandį, skaitant visą piramidės apžiūrėjimą! Šalia muziejaus dar gražus sodelis, staliukai, suoleliai, vandens fontanas, šalia jo akmenyje iškalta liūto galva, panaši į asirėčių "Aušros Dievo" galvą... Sako, kad šis akmuo — dievu-kas esąs iškaltas dar priešactekinėj gadynėj.

Pagaliau prisiartinu ir prie piramidės. Bet pakeliui dar viena kliūtis: net kelios dešimtys balaganų su įvairiausiais suvenyrais. Visokių čia dalykelių — iš molio, stiklo, šlynos ir akmenų. Šioje apylinkėje randama ypatingo juodo akmenio, iš kurio daro papuošalus sidabro apdaruose. Daug gražių medžio dirbinių, audinių, odinių dirbinių ir ypač diržų.

Kainos, pasirodo, apie 30% pigesnės, negu pasienio miestuose. Ir vis dar atsilaukia prieš pagundą, pasitenkinęs keleta dalykelių, primenančių pačią piramidę.

Dabar tai jau tikrai atsidūriau prie piramidės. Tuojau prisišliejau prie turistų grupės, kuriai vadovas jau pasakojo, kas, jo nuomone, mums būtinai reikia sužinoti. Sužinojau, kad iš vakarų pusės yra urvas ir piramidė, kad piramidė yra lygiai kvadratinė ir jos kiekvienos sienos ilgis yra 150 metrų.

Po tų paaiškinimų, pradėjome lipti į viršų. Piramidė pastatyta iš 7 vainikų. Pirmasis nuo žemės vainikas tik 18 laiptų, antrasis — 38, trečias — 60, ketvirtas — 50. Čia priėjau jau platesnę aikštelę. Po jos penktas vainikas — 20 laiptų. Ir vėl aikštelė. Šeštasis vainikas turi 60 laiptų. Per juos užlipęs, jau esi piramidės viršuje, lygiai aikštėje. Septintasis vainikas turėtų būti bokštas, bet jo yra išlikusi tik dalelė, apie metro aukštumo. Viršutinės aikštelės sienos ilgis dar gali būti apie 25 metrus.

Nuo viršaus matyti gana tolimos apylinkės. Už kokio kilometro matyti dar kelios mažesnės piramidės, bet tai jau tik vaikai prieš šitą.

Nusileidusius žemyn turistus vėl apstojo vertelgos, siūlydamos prekes dar 20% pigiau, kaip balaganuose. Bet buvau įspėtas, kad šitų dirbinių sostinė yra Pueblo, taigi ir visus pirkimus atidėjau iki nuvyksiu į tą miestą.

Iš čia skubiai nuvykau aplankyti ir kitų piramidžių. Jų dar suradau tris. Tos daug mažesnės, gal tik apie 10 metrų aukštumo, apie 40 metrų pločio, bet pailgos, rodos, net iki 250 metrų ilgio. Viršus lygus, tik tam tikrose vietose yra lyg koki mažesniški akmeniniai sostai.

Kai apžiūrėjau paskutinę piramidę, jau pradėjo temti... Tai štai kas išėjo iš mano plano per

pustrečios valandos atsikvituoti su piramidėmis ir dar gerai pasilsėti... Dabar buvo svarbiausias rūpestis, kur čia greičiau užkasti!

Laimei, kiti keli turistai irgi jautė tą patį rūpestį ir apie tai gana garsiai galvojo. Kažkas išgirdo tą jų galvojimą, ir tuoj prisistatė su patarimu — netoli esąs geras restoranas.

Restorano vardas "La Gruta", tai yra, ola. Ir tikrai, to restorano esama kalno oloje. Reikia lipti į tokį urvą, nusileisti laipteliais žemyn, ir ten randi restoraną natūralioje, o gal kiek ir prapratytoje kalno skylėje. Vietos yra kokioms penkioms dešimtims žmonių. Buftietai irgi iš grynų uolos, o virtuvė nuo salės skiria taip pat natūrali siena: vietoj durų — urvas į virtuvę. Bet yra elektros šviesa, ir šiaip viskas, kaip padoriame restorane. Kainos ne pigios, amerikiečiams taikomos, bet ir nebaistos, nes kelių patiekalų pietūs su dviem bonkom alaus kaštavo 18 pezų, t.y., apie \$2.60.

Tuo ir pasibaigė ši mano kelionė į "Egiptą" Meksikoje. Grižau atgal be nuotykių, bet jau gana vėlai.

(Bus daugiau)

UŽSISAKYKIT

LIETUVIŲ KALBOS VADOVĄ pas generalinį jo leidėjų įgaliotinį Amerikoje.

Dėkite į laišką \$2.50 čekį, ar "Money Order", parašykite laiškai savo adresą ir siųskite laišką adresuodami taip:

Mr. J. Audėnas,
14 Townsend St.
Boston - Roxbury, Mass.

Dar ne vėlu, bet jau ir ne anksti

Clevelandiečiai gali užsisakyti ir DIRVOJE.

Best Wishes to My Friends and Patrons

C. & M. AUTO service

All Work Guarantee

851 Ansel Rd. EX 6662

JUOZAS TUBELIS -

LIETUVOS ŪKININKAS

Dešimtmečiui nuo jo mirties praėjus

(Atkelta iš 5-to pusl.)
nės vadai, o tiek ir darot, kad jūs: manot, kad esat visuomenės klausotės, kur koks demagogas ką pasakys, ir skubinatės patys tą kartoti, norit, kad valdžia tuoj taip ir padarytų. Atminkit, kad demagogiški pageidavimai neįvykdomi! Jūs, kurie irgi kartojat kiekvieno demagogo veptelėjimą apie modernizaciją, elektrifikaciją, motorizaciją — kodėl nepagalvojat, kaip mes įsitaikysim visus tuos dalykus, jeigu nepagaminsim daugiau eksportinių kaulių, neišmoksime geriau ir daugiau kiaušinių, linų eksportui paruošti?

Gerai, sumažinkim mokesčius lygiai visiems, neberemkim kainų, tegul sau žmonės nustos gaminti — ar gerai bus? Per keletą metų sugrįšim į balansą, dyne, ką tada pagiedosit jūs visi ir tie demagogai — tas jūsų visas išminties šaltinis!

Atminkit, kad demagogai kalba tik tam, kad sukurstytų žmones nepasitenkinimą. Tamsūs žmonės taip kalba dėlto, kad geriau neišmano. Bet jūs kaip galite taip negalvoti ir tik kartoti...

EMIGRACIJOS KVOTOJE YRA DAR 40,000 LAISVŲ VIETŲ

IŠ LIETUVIO, rugsėjo 14 d.

Apie dabartinę emigracijos į USA eigą latvių tremtinių atstovams DP komisijos koordinatorius E. Squadrilli suteikė šias informacijas — Vyr. DP komisija Washingtono dar te-

aneksti

Clevelandiečiai gali užsisakyti ir DIRVOJE.

Greetings to My Friends and Patrons

KRAMER'S GARAGE

Kramer's Storage and General

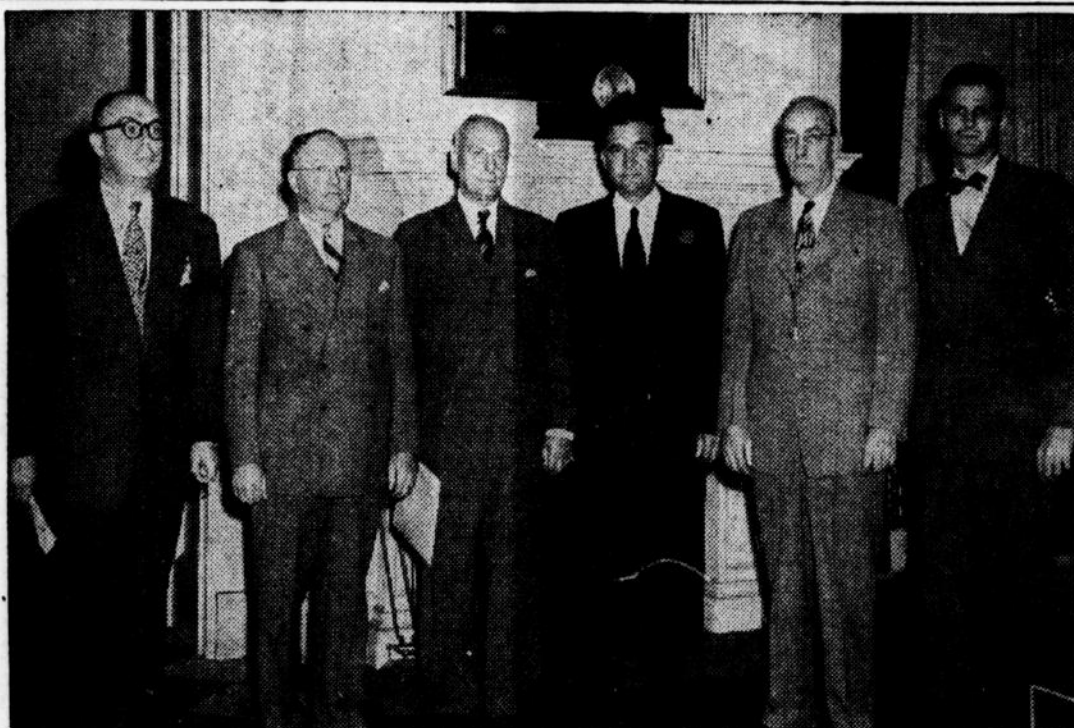
Repairs Best in Town

1030 Summer Ave. CH 1242

Greetings to Our Friends and Patrons

HUTH OIL SERVICE

2890 East 83rd St. DI 3234

Here are the members of the Ohio Turnpike Commission as they met for their first session with Governor Frank J. Lausche, Thursday. The Commission is organized to realize the greatest highway construction program in the history of the State. (Left to right) — Chairman of the Commission James W. Shocknessy, Columbus; Vice-Chairman O. L. Teagarden, Oak Harbor; Murray Seasongood, Cincinnati; Governor Frank J. Lausche; Dr. J. Gordon McKay, Cleveland; and Secretary-Treasurer T. J. Kauer who is ex-officio member of the Commission as State Highway Director. First actions by the Commission will be concerned with traffic studies in search of route locations.

ti kitų mintis, kaip aidas miške? Taip apibares atsiktikinau į akis patekusius žemės mokesčių mažinimo šalininkus, tautininkų veikėjus iš kaž kurio apskrities, Tūbelis liepė dar kartą parengti aplinkraščių, su plačiais nurodymais, kaip tas klausimas turėtų būti aiškinamas susirinkimuose. Tas aplinkrašties tačiau nepasirodė. Po kelių dienų buvo paskelbtas vyriausybės nutarimas sumažinti žemės mokesčius dešimčia nuosimčių...

Pasirodo, kiti vyriausybės nariai, ypač žemės ūkio ministras Aleksa, buvo irgi persiėmę tą mintį, kad reikia ūkininkams dovanos... Ir Tūbelis to spaudimo nebeatlaikė...

Nelabai mėgdavo ir užsiminti apie tą klausimą Kartą tik pasakė:

— Et, Aleksa nori pasidaryti populiarus... Gal tikisi "ūkinių prezidentu" būti...

Mat, buvo tokių kalbų, kad ilgą laiką žemės ūkio ministru buvęs Aleksa rengiasi kandidatuoti į prezidento vietą ir todėl rengias sau palankumą ūkininkų tarpe...

(Bus daugiau)

NAUJAUSI NAUJAKURIAI

Š. m. rugsėjo 26 d., laivu "General Haan" į New Yorką atvyko šie lietuviai tremtiniai:

Empakeris Antanas, Liudvika, Liudvika — New Britain, Conn.
Jurkšaitis Juozas — Antioch, Ill.
Kavaliauskas Juozas, Olga, Raimundas, Kristina — Worcester, Mass.
Kaziakauskienė Zofija, Irena — Rock Stream, N. Y.
Krajauskas Adolfas — Boonton, N.J.
Kriščiukaitis Kazys, Bronė, Violeta — Putnam, Conn.
Liubavičius Elena — Bethlehem, Pa.
Matukas Kostutis — So Boston, Mass.
Mockienė Teresė — Worcester, Mass.
Pakštas Mykolas, Alisa, Mykolas, Renata — Canton, Mass.
Tomkus Mindaugas — — — — —
Vrubliauskienė Rozalija — Rock Stream, N. Y.

Š. m. rugsėjo 28 d., laivu "General McRae" į New Yorką atvyko šie lietuviai tremtiniai:

Adomėnas Albertas — Chicago, Ill.
Arūnas Antanas, Veronika, Rasutė, Saulius — Forest Hills, N. Y.
Bakūnas Vladas, Olga, Darius, Kestutis — Glendale, Cal.
Balandis Petras — Chicago, Ill.
Barauskas Leonas, Romualdas, Birutė — Melrose Park, Ill.
Bendoraitis Juozas, Lonia, Johanna — Chicago, Ill.
Bonskus Pranciška, Vladas, Jonas — Detroit, Mich.
Biskis, Marijona, Antanas, Gediminas, Kestutis — Detroit, Mich.
Biržiška Mykolas, Bronislava — Watertown, Conn.
Brazeika Jonas, Bronislava, Petras, Vytautas, Konstancija — — — — —
Cepėnas Algirdas — Skandia, Mich.
Cieminis Andrius, Ona, Arvydas — Rochester, N. Y.
Dambrauskas Marijonas, Genovaitė, Dalia, Rymantas — Chicago, Ill.
Dankus Benediktas, Zita, Pranas — So Boston, Mass.
Dikus Juozas, Marcelė — Detroit, Mich.
Dobkevičius Aleksandras — New York, N. Y.
Endruškevičius Pranas, Marcelė, Danutė — Sutton, Mass.
Gesvantas Jurgis — Chicago, Ill.
Greitaitis Pranas — Oxford, Mass.
Jaksonas Juozas, Elena — Lansing, Mich.
Karuzas Jonas — Detroit, Mich.
Kasnaraitis Valteris — Waukegan, Ill.
Kasperakis Liudas — Owensboro, Ky.
Kaunas Antanas, Danutė, Ona — Manfield Center, Conn.
Kizlauskas Natalija, Kazimieras — Brooklyn, N. Y.
Klimas Jonas — So Boston, Mass.
Kniukšta Adomas — West Rutland, Vt.
Kreivėnas Kazys, Regina — New York, N. Y.
Kučiauskas Pranas — Kings Park, N. Y.
Kybartas Juozas, Galina, Irena — Philadelphia, Pa.
Matukas Juozas — Wilkes Barre, Pa.
Maželis Kazimieras — Ridgefield Park, N. J.
Mickėvičius Vincentas, Leonas — S. Milwaukee, Wisc.
Montvilas, Česlovas, Ona, Jonas, Vytautas, Irena — Chicago, Ill.
Pakališkis Zenonas — Hartford, Conn.

Conn.

Panušis Konstantinas — Amsterdam, N. Y.
Patacas Aleksandras — Chicago, Ill.
Petrikonis Juozas, Elzbieta, Regina, Marija — Omaha, Nebr.
Šlepetys Eugenija — Chicago, Ill.
Saulius Vytautas — Rutland, Vt.
Snarskis Zigmantas, Danutė — Auburn, Mass.
Stankevičius Petras, Anastazija, Silvija — Chicago, Ill.
Stasiūnas Vincas, Aldona — Stottsville, N. Y.
Stepulionis Jonas — Waterbury, Conn.
Stenonavičius Alfonsas, Erika — Philadelphia, Pa.
Tumosa Antanas, Stasė, Teresė — Ridgefield Park, N. J.
Urbanas Vincas, Bronė — Baldwin, L.I., N.Y.
Venskūnas Jonas — Baltimore, Md.
Viliadienė Boleslava — Valley Stream, N. Y.
Waslowska Wanda — Chicago, Ill.
Zemaitaitis Juozas, Anelė, Algimantas, Gintautas, Dalia — Waterbury, Conn.
Zilevičius Juzefa, Raimundas, Alicija — Otsego, Mich.
Žukauskas Juozas — Cleveland, O.
Ramanauskaitė Stefaniya — Carthage, Ohio.

Š. m. rugsėjo 30 d., laivu "General Sturgis" į New Yorką atvyko šie lietuviai tremtiniai:

Cepėnas Pranas, Albina — Chicago, Ill.
Cekauskas Stasys, Erika — Waterbury, Conn.
Deckytė Joanna — Mount St. Joseph, Ohio.
Galinaitis Arturas, Antose, Elena, Alfredas — Chicago, Ill.
Grabauskas Juozas, Stanislaiva, Kristina — Pittsburgh, Pa.
Greveris Jonas, Elza, Arnoldas, Rutta, Harry — Philadelphia, Pa.
Grigorevičius Stasys, Marija — Fort Wayne, Ind.
Griškevičius Stasys, Juzė, Alojas, Aurelija, Vilnius — Buffalo, N.Y.
Jakinčius Zigmantas — Winnebago, Ill.
Janušauskas Kostas, Ursulė, Romualdas — Baton Rouge, La.
Jarušauskas Benas, Ona, Irena, Rutta, Eugenija — So Boston, Mass.
Kondrotas Juozas, Liucija — Custer, Mich.
Kriaučiūnas Adolfas, Antanina, Leonas — Waterbury, Conn.
Kudirka Jonas, Marija — Baltimore, Md.
Mačiulaitis Andrius, Anė, Andrius — Windsor, Conn.
Maciūnas Vincas, Genovaitė — — — — —
Miliauskas Antanas — Brooklyn, N.Y.
Maciežinskas Mamertas, Sofija, Birutė, Monika, Algimantas — Brooklyn, N. Y.
Meižys Feliksas, Marė, Helena — Chicago, Ill.
Mikeliūnas Jonas — E. Chicago, Ind.
Medžiūskas Stasys — Philadelphia, Pa.
Paskauskas Julijonas — Greenfield, Mass.
Paskėvičiūtė Vaclovė — Bloomfield, Conn.
Petrutis Alfonsas — Linden, N.J.
Pilius Vladas — Kennebunk Port, Maine.
Preidis Juozas — — — — —
Puzinas Aldona — Lawrence, Mass.

Statement of the Ownership, Management, Circulation, etc., Required by the Act of Congress of August 24, 1912, and March 3, 1933

Of DIRVA, published weekly at Cleveland, Ohio, October 1, 1949
State of Ohio
County of Cuyahoga ss

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid personally appeared K. S. KARPUS, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the Business Manager of the DIRVA and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management, circulation, etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by Act of August 24, 1912, as amended by the Act of March 3, 1933, embodied in section 537, Postal Laws and Regulations, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business manager are:

THE OHIO LITHUANIAN PUBLISHING CO., INC.
6820 Superior Avenue, Cleveland, Ohio.
Editor—Vincas Rastenis, 1351 Giddings Rd., Cleveland, Ohio.
Managing Editor—Vincas Rastenis, 1351 Giddings Rd., Cleveland, Ohio.
Business Mgr.—K. S. Karpus, 315 E 264 St., Euclid, Ohio

2. That the owners are:
Publisher: THE OHIO LITHUANIAN PUBLISHING CO., INC.
6820 Superior Avenue, Cleveland, Ohio.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages or other securities are: (If there none, so state)
THERE ARE NONE.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, holding stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and that affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the six months preceding the date shown above is: 4320.

K. S. KARPUS, Business Manager.

Sworn and subscribed before me this 4th day of October, 1949.
My Comm. Expires Mar. 31, 1950. PAUL CHALKO, Notary Public.

Petronis Oskaras, Saturnina, Jurgis — Media, Pa.
Rudaitis Edmundas, Ona, Algimantas — Chicago, Ill.
Rudzinskas Jonas, Elena, Aldona — Nobletown, Pa.
Sadauskas Jonas, Bronė, Marija — Chicago, Ill.
Simelis Zigmantas — Chicago, Ill.
Stepsky Kestutis — Grand Rapids, Mich.
Schilis Irena — Mt. Vernon, N.Y.
Solūnas Florijonas, Anelė, Jonas, Janina, Vytautas — Chicago, Ill.
Sceponavičius Celina — Bangor, Me.
Tamaševičius Juozas, Jadvyga — Chicago, Ill.
Trumpauskas Ričardas, Magdalena, Beata, Izabelė — Grand Rapids, Mich.
Valiukonis Kazys — Hartford, Mich.
Žilys Hermane — N. Collins, N. Y.

Š. m. rugsėjo 30 d., laivu "General Heintzelman" į Bostoną atvyko šie lietuviai tremtiniai:

Adomaitis Jonas — Brockton, Mass.
Aleksionis Vladas — Worcester, Mass.
Asmytė Ieva — Decorah, Iowa.
Bagdonavičius Alojas — Cleveland, Ohio.
Benkis Albinas, Eugenija, Albinas, Zigmantas, Aksenija, Juozas, Danutė — Rensselaer, Ind.
Cukuriene Juana — Chicago, Ill.
Daniūnaitė Danutė — Brooklyn, N.Y.
Dėdinas Juozas, Kunigunda, Juozas, Jonas — Hartford, Conn.
Dzetaveckaitė Ona — Brooklyn, N.Y.
Gurinas Aleksandras, Jadvyga, Petras — Chicago, Ill.
Gecas Viktoras, Irena, Elena — Chicago, Ill.
Jančiauskas Bronius — Williston, O.
Jakovickas Lidija — Albany, N.Y.
Juodka Feliksas — Chicago, Ill.
Katiulis Kazys — Stamford, Conn.
Kopliauskas Vladas, Andrzej, Jolanta — Chicago, Ill.
Korzeniauskas Aleksandras, Raisa, Olga — Omaha, Nebr.
Kriščiūnas Kasperas — Lydon Sta., Wis.

Kruvelis Stasys, Aleksandra, Aldona — Torrington, Conn.
Lukša Ignas, Johana, Alina — Schenectady, N. Y.
Martinaitytė Stasė — Brooklyn, N.Y.
Meižys Bronė, Dionyzas, Julius — Brooklyn, Mass.
Mozeris Marija, Adelė — Springfield, Ill.
Mikolėnas Alfonsas — Yonkers, N.Y.
Olšauskas Janina — S. Bend, Ind.
Pautienytė Juana — Lexington, Ky.
Petravičius Vladas, Ona, Ona — Chicago, Ill.
Pliopis Jonas, Birutė — Wilkes Barre, Pa.
Povilaitis Cesė — Chicago, Ill.
Rimavičius Julė, Danutė — Bridge-water, Mass.
Ramanauskas Emilija, Leonas — Preston, Minn.
Ruikys Vytautas, Sigita — Franklin Park, N. Y.
Senikas Kazys — Brooklyn, N.Y.
Siemaskas Liutevaras — Brooklyn, N. Y.
Strežegovskis Joseph — Springfield, Ill.
Sinkėvičius Eugenijus — Worcester, Mass.
Salėis Paulius, Bronė, Vytautas, Jonas — Luzerne County, Pa.
Untulis Juozas, Petronėlė, Olga, Vytautas — Rensselaer, Ind.
Užkuraitė Marcelė — Chicago, Ill.
Urbanas Alfonsas — Billings, Mo.
Zmuidzinaitis Vytautas, Martina — Stamford, Conn.

Rugsėjo mėn. lektuvais atskride lietuviai:
Bandzinskas Juozas, Liūda, Nijolė — Brooklyn, N. Y.
Balsys Dovas, Kazimieras, Juozas — Baltimore, Md.
Cipkus Alfonsas, Aleksandra, Aristidas, Veronika — Baltimore, Md.
Grajauskas Vytautas, Antanina, Ropaldas, Arvydas — Fairview, N.J.
Kniukevičius Vaclovas — New York, N. Y.
Maculevičius Alfonsas, Liucina, Algirdas, Gražina — Springfield, Ill.
Novickis Antanas, Birutė, Živilė, Sigita — New York, N. Y.
Sirokavaitė Katryna — New York, N. Y.
Satas Aleksandras, Liselotte — Gary, Ind.
Turovaitė Lydija — New York, N.Y.
Turovas Henrikas — New York, N.Y.
Tribys Jonas, Birutė, Kristina — Richmond, Va.

Š. m. spalio 5 d., laivu "General Howse" į New Yorką atvyko šie lietuviai tremtiniai:

Ačas Vincas — Chardon, Ohio
Aksandravičius Pranas — Jamaica Plains, Mass.
Bardauskas Anupras — Chicago, Ill.
Brazauskaitė Janutė — New York, N. Y.
Budrikas Vaclovas, Julija — Elizabeth, N. J.
Šoniška Otilija, Otilija, Dalia, Regimantas — Worcester, Mass.
Daulys Kazys — Otsego, Mich.
Dovydaitis Antanas — Cambridge, Mass.
Eteris Andrius — So Boston, Mass.

Friends and Patrons
Best Wishes to My

Moses Auto Sales

Finest Used Cars

7214 Euclid Ave. EN 6882

Garsys Vladas, Angela, Algimantas, Šarūnas, Jūratė — Worcester, Mass.
Galinauskas Petras, Agutė — Walham, Mass.
Gedgaudas Vincas, Stasys, Algirdas, Gražvydas, Mindaugas — Thibout, La.
Jablonskis Jonas, Marija — Philadelphia, Pa.
Januševičius Ksaveras, Rosa — By-non, Pa.
Janušauskienė Marija — So Boston, Mass.
Jakulis Zigmantas, Eugenija, Eugenijus — Pattersonville, N. Y.
Jaudžemis Karolis, Sofija, Nijolė — Omaha, Nebr.
Kardokas Jonas, Vida, Petronėlė — Baltimore, Md.
Kavaliauskas Pranas, Ona, Regina, Stefa, Vida, Elena — Gretna, Neb.
Kaulinis Pranas, Bronė, Leonora, Marija, Vincas, Pranas, Juozas, Liucija — Ronsselear, Ind.
Kavaliauskas Jonas, Zofija, Jonas, Rūta, Juozas, Rymantas — Ronsselear, Ind.
Karelis Jonas, Marija, Alfonsas, Rūta, Albertas — Chicago, Ill.
Kamaitis Sergėjus — Brooklyn, N.Y.
Kasperavičius Juozas — Dickinson, N. Dakota.
Kozłowski Irminda, Danutė — Elizabeth, N.J.
Kovalauskas Bronius, Ona — Free-soil, Mich.
Kybartas Karolis — New York, N.Y.
Kirsas Helena — Cleveland, Ohio.
Kiskis Antanas — Worcester, Mass.
Lapė Petras, Justina, Algimantas, Regina — Virginia, N. Y.
Lukoševičius Viktoras, Natalija, Boleslovas — Chicago, Ill.
Lušaitis Juozas, Bronislava, Aldona, Jonas — Philadelphia, Pa.
Malinauskas Romualdas — Chicago, Ill.
Markys Antonija — Baton Rouge, La.
Markauskas Algimantas — Indianapolis, Ind.
Merkytė Aldona — Worcester, Mass.
Mickėvičius Kazys, Ona, Eugenija, Jonas — Putnam, Conn.
Morkūnienė Agnietė — Hamond, La.
Meškauskas Antanas — Wilkes Barre, Pa.
Miklaševičius Kestutis — Manhas-set N. Y.
Martinionis Ona — Cleveland, Ohio
Mažeika Pranas, Andrius, Valentina — Maspeth, N. Y.
Meškauskas Liudas — Eddyston, Pa.
Navickas Feliksas, Izabelė, Irena — Manhasset, N. Y.
Neimerytė Lidija — Oskaloosa, Iowa
Pavilionytė Adelė — Chicago, Ill.
Prancevičius Dionyzas, Virginijus, Violeta — Brooklyn, N. Y.
Puodžiukaitis Gediminas — Richmond Hill, N. Y.
Puodžiūnas Jaunutis — Euclid, Ohio.
Pauliukonis Magda, Petras — Worcester, Mass.
Padolskis Kostas — Brooklyn, N.Y.
Ramanauskas Antanas — E. St. Louis, Ill.
Radvinauskas Julius — Omaha, Neb.
Sabaliauskas Juozas — Chicago, Ill.
Smetonius Kasperas, Eva — Chicago, Ill.
Šurkus Stepas — Worcester, Mass.
Simanavičius Juozas — Scranton, Pa.
Susmaras Julius, Emilija, Jonas — Chicago, Ill.
Sileikis Jonas, Valerija, Laimutė, Aldona, Audronė, Rymantas — Hamond, Ind.
Talalas Jonas, Ona — Kenosha, Wis.
Tomkevičius Gabrys, Bronė, Dalia — W. Seattle Wash.
Urbanavičius Jonas — Port Jefferson Sta., N. Y.
Varnauskas Nina, Viktoras, Vladas — Waterbury, Conn.
Vilečinskas Romanas, Silvija — Manhasset, N. Y.
Widra Emilis, Ona, Anė, Danutė, Paul — Sheboygan, Wis.

PAIEŠKOJIMAI

Jieškomeji ar apie juos žinantieji prašomi atsilipti į:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Barkevičienė - Matulevičiūtė Vikta, ir jos sesuo Mazauskienė Marė, ir broliai Jonas ir Juozas, bei jo sūnus Jurgis Matulevičiai, iš Senabūdžio km., Liubavo par., Marijampolės ap.
Gaučys Kazimieras ir Stanislovas, iš Alsėdžių par., Telsių ap.
Janukėnaitė Emilija, kilusi iš Troškūnų apylinkės
Jonelis Petras, iš Naujųjų Stebeikių km., Ramygalo v., Panevėžio ap.
Karciauskas K.
Križinauskas ar Križowski, brolis Onos Vitos, kilusios iš Marijampolės ir gyvenusios Skotijoje (Scotland)
Marčiauskis Pranas ir sesuo Marčiauskaitė Justina, iš Vileikių km., Krazių v., Raseinių ap.
Matulevičius Jonas ir brolis Juozas, bei jo sūnus Jurgis ir seserys Matulevičiūtės, Marė Mazauskienė ir Vikta Barkevičienė, iš Senabūdžio km., Liubavo par., Marijampolės ap.
Mazauskienė - Matulevičiūtė Marė ir jos sesuo Barkevičienė Vikta ir broliai Jonas ir Juozas bei jo sūnus Jurgis Matulevičiai, iš Senabūdžio km., Liubavo val., Marijampolės ap.
Petkevičius Jonas ir Vladas, iš Kurkių km.
Povilaitis Juozas, iš Pakalniškių km., Šakių ap., ir jo dukrė Tiskienė Adelė.
Remeikienė - Sekytė Marija ir jos sesuo Skarbauskienė Agota, iš Bernotiškių km., Tauragės v.
Rudziuskas Juozas ir Vincas, iš Laučkamio km., Kybartų v., Vilkaviskio ap.
Sekytės - Agota Skarbauskienė ir Marija Remeikienė, iš Bernotiškių km., Tauragės v.
Skarbauskienė - Sekytė Agota ir jos sesuo Remeikienė Marija, iš Bernotiškių km., Tauragės v.
Tiskienė - Povilaitytė Adelė ir jos tėvas Povilaitis Juozas, kilęs iš Pakalniškių km., Šakių ap.
ssofo.p.JWa p:o—,ilsiip :kCm,

Barkevičienė - Matulevičiūtė Vikta, ir jos sesuo Mazauskienė Marė, ir broliai Jonas ir Juozas, bei jo sūnus Jurgis Matulevičiai, iš Senabūdžio km., Liubavo par., Marijampolės ap.

Gaučys Kazimieras ir Stanislovas, iš Alsėdžių par., Telsių ap.
Janukėnaitė Emilija, kilusi iš Troškūnų apylinkės
Jonelis Petras, iš Naujųjų Stebeikių km., Ramygalo v., Panevėžio ap.
Karciauskas K.
Križinauskas ar Križowski, brolis Onos Vitos, kilusios iš Marijampolės ir gyvenusios Skotijoje (Scotland)

Marčiauskis Pranas ir sesuo Marčiauskaitė Justina, iš Vileikių km., Krazių v., Raseinių ap.
Matulevičius Jonas ir brolis Juozas, bei jo sūnus Jurgis ir seserys Matulevičiūtės, Marė Mazauskienė ir Vikta Barkevičienė, iš Senabūdžio km., Liubavo par., Marijampolės ap.

Mazauskienė - Matulevičiūtė Marė ir jos sesuo Barkevičienė Vikta ir broliai Jonas ir Juozas bei jo sūnus Jurgis Matulevičiai, iš Senabūdžio km., Liubavo val., Marijampolės ap.

Petkevičius Jonas ir Vladas, iš Kurkių km.
Povilaitis Juozas, iš Pakalniškių km., Šakių ap., ir jo dukrė Tiskienė Adelė.

Remeikienė - Sekytė Marija ir jos sesuo Skarbauskienė Agota, iš Bernotiškių km., Tauragės v.

Rudziuskas Juozas ir Vincas, iš Laučkamio km., Kybartų v., Vilkaviskio ap.

Sekytės - Agota Skarbauskienė ir Marija Remeikienė, iš Bernotiškių km., Tauragės v.

Skarbauskienė - Sekytė Agota ir jos sesuo Remeikienė Marija, iš Bernotiškių km., Tauragės v.

Tiskienė - Povilaitytė Adelė ir jos tėvas Povilaitis Juozas, kilęs iš Pakalniškių km., Šakių ap.

ssofo.p.JWa p:o—,ilsiip :kCm,

KAS platina Dirvą — tas platina apšvieta.

Greetings to Our Many Friends and Patrons

KAY—MAR FLORISTS

Flowers for All Occasions

13412 Madison Ave AC 7193

Greetings and Best Wishes to Our Friends

HOBBY HOUSE

616 Huron Rd. SU 3210

Best Wishes to Our Many Friends and Patrons

FRANK KRAMER

We Carry the Finest Choice Meats

105th Street Market GA 8088

Greetings to My Friends and Patrons

Maple Grove Cafe

Barbecued Ribbs - Chicken
Open Till 2:30 A.M.

14843 Granger Rd. Montrose 430

Best Wishes to Our Many Friends and Patrons

Collinwood Baking Co.

Finest Baked Goods in Town
16006 Waterloo Rd. IV 7526

MIRIMAI

MIRĖ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykai.

BALINSKAS Ignas, 74 metų, mirė birželio 3 d., Chicago, Ill. (Šiaulių ap.)

SIMKIENĖ Marė, 64 metų, mirė birželio 7 d., So Boston, Mass. (Suvalkų rėd.)

ZARANKIENĖ Emilija, 51 metų, mirė gegužės 2 d., E. Chicago, Ind.

NAVICKAS Mykolas, 66 metų, mirė liepos 21 d., Chicago, Ill. (Panevėžio ap., Troškūnų pr.)

Amerikoj išgyveno 44 metus.

LAURENAVICIENĖ Olimpia (Burbaitė), mirė liepos 22 d., Chicago, Ill. (Tauragės ap., Laukuvos par., Stungaičių k.)

MIKAITIS Antanas, pusamžis, mirė liepos 24 d., Chicago, Ill. (Tauragės m.) Amerikoj išgyveno 48 metus.

JONIKAS Narcizas, 68 metų, mirė liepos 25 d., Chicago, Ill. (Tauragės m.) Amerikoj išgyveno 41 metus.

Best Wishes to Our Many Friends and Patrons

McCLENNEY'S Cleaners

Famous for its fine Cleaning

11005 Primrose Ave. GL 6495

Greetings to Our Many Friends and Patrons

Uptown TAYLORS & FURIERS

10614 St. Clair Ave. GL 0499

Best Wishes to Our Many Friends and Patrons

She's Handy With a Needle

This Army nurse keeps the sterile instrument table outfitted for the surgeon in a modern, well-equipped operating room. The U. S. Army and the U. S. Air Force need more nurses now. Registered nurses, under the age of 45, with or without prior military service, are invited to apply for commissions in the Army Nurse Corps Reserve. Upon being commissioned, they may volunteer for Extended Active Duty with the Regular Army. These meeting specified requirements may apply for commissions in the Regular Nurse Corps.

10614 St. Clair Ave. GL 0499

Best Wishes to Our Many Friends and Patrons

Uptown TAYLORS & FURIERS

10614 St. Clair Ave. GL 0499

Best Wishes to Our Many Friends and Patrons

Uptown TAYLORS & FURIERS

10614 St. Clair Ave. GL 0499

Best Wishes to Our Many Friends and Patrons

Uptown TAYLORS & FURIERS

10614 St. Clair Ave. GL 0499

Best Wishes to Our Many Friends and Patrons

Uptown TAYLORS & FURIERS

10614 St. Clair Ave. GL 0499

Best Wishes to Our Many Friends and Patrons

Uptown TAYLORS & FURIERS

10614 St. Clair Ave. GL 0499

Best Wishes to Our Many Friends and Patrons

Uptown TAYLORS & FURIERS

10614 St. Clair Ave. GL 0499

Best Wishes to Our Many Friends and Patrons

Uptown TAYLORS & FURIERS

Clevelande IR APYLINKĖSE

SVARBUS SUSIRINKIMAS PIRMADIENĮ

Ateinantį pirmadienį, 7:00 val. vak. Lietuvių Salėje (apatinėje) šaukiamas buv. Lietuvai Vaduoti Sąjungos Clevelando skyriaus reorganizacinis susirinkimas, tikslu persitvarkyti į Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos skyrių.

Į susirinkimą kviečiami ne tik buvusieji LVS nariai, bet ir visi kiti, norintieji dalyvauti grynai lietuviškame tautiniame veikime, be jokių prielaidų, skiriančių lietuvių nuo lietuvių. Kviečiami ne tik senieji clevelandiečiai, bet ir **naujakuriai**, kuriems Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga be atidėlio joms skiria savo eilę ir vadovybę lygią vietą su senaisiais, ir sudaro puikią progą aktyviai įsijungti į Amerikos lietuvių visuomeninį gyvenimą.

Reikia atminti, kad Amerikos lietuvių visuomeninio gyvenimo santvarka reiškiasi per keturių srovių organizacijas, susijungiančias vienoje Amerikos Lietuvių Tarybos vadovybėje kovai už svarbiuosius lietuvių

tautos reikalus.

Kas nori įsiliesti į tą didį bendrą Amerikoje gyvenančių lietuvių veikimą, negali to padaryti kitaip, kaip tik dalyvaujamas laisvai savo pasirinktoje srovėje. Kas prie nieko negali pritapti, tas negali pritapti ir prie organizuotos Amerikos lietuvių visuomenės. Todėl visi, kurie yra linkę dalyvauti tame bendrame visų lietuvių darbe per Amerikos Lietuvių Tautinę Sąjungą, kviečiami būtinai apsilankyti šiame susirinkime ateinantį pirmadienį Lietuvių Salėje. Susirinkimo dienotvarkėje numatoma:

Pranešimas — "Kodėl persitvarkome ir kas yra Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga".

Persitvarkymo formalumai, narių įstojimas ir valdybos rinkimas.

Delegatų į Visuotinį Amerikos Lietuvių Kongresą rinkimas.

Didžiosios Lietuvių Dailės Parodos reikalai.

Vietinio veikimo klausimai (Atstovų į vietinį Kultūros Fondo skyrių delegavimas ir kt.).

Susirinkimas bus įdomus ir tiems, kurie dar nėra apsisprendę, ar dalyvauti aktyviai ALT Sąjungoje, ar ne. Ateikite, išgirskite, pamatykite — bus aiškiau!

ATEINANTĮ PENKTADIENĮ,

spalio 14 vakare, Lietuvių Tremtinių Draugija Clevelande rengia pasilinksminimą Lietuvių Salėje. Bus trumpa meninė programa ir šokiai.

AR TURSĖM LIETUVIŠKĄ TEATRĄ?

Atrodo, kad turėsim. Pereitą savaitę buvo susirinkę keliolika asmenų, turinčių prityrimo vaidinimuose, ir nutarė, kad Clevelande jau galima sudaryti būrelį vaidintojų, kurie per metus galėtų surengti nors keletą lietuviškų vaidinimų.

Šiandien, spalio 7 dieną dar kartą įvyks pasitarimas tuo reikalu, kurio metu numato parinkti vaidinimui veiklą ir gal net roles paskirstyti.

RKO KEITH'S 105th
Nuo spalio 5-tos iki 11-tos rodo "WHITE HEAT" su James Cagney ir Virginia Mayo.

Lankykitės savo Klube!

Amerikos Lietuvių Piliėčių Klube penktadienio vakarais gausite skanių bulvinių blynų, šviežios žuvies, prie to visokių išsigėrimų. Klubo nariai prašomi dažniau prisiminti apie savo Klubą.

LIETUVIŲ SALĖ

Išnuomojama koncertams, šokiams, vestuvėms ir kitokiems renginiams. Iš anksto kreipkitės pas A. Šimkūną, Lietuvių Klube, 6835 Superior Ave.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rąkandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkaivimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm, ne-gu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS
609-12 Society for Saving Bld.
Telef.: MAin 1773.

DIRVOS VAKARAS,

kaip jau buvo pranešta, rengiamas **spalio 23 dieną, sekmadienį — už dviejų savaitių — Lietuvių Salėje**. Programoje — Lietuvos valdų filmos, kurias parodys jų pačių gamintojas **Vytautas Beleckas**, iš Geneva, Ohio.

Dalį tų filmų senieji clevelandiečiai jau yra matę, dalies ne. Bet ir matytas bus įdomu dar kartą pamatyti, nes valdai malonūs ir mieli, sukelia daug malonių prisiminimų iš jaunų dienų Lietuvoje... Naujakuriams tos filmos visiems dar nematytos. O jas tikrai verta ir įdomu pamatyti, nors per tai sugrįžti valandėlei į dar taip gerai atmenamą tėvynę...

Po programos — šokiai, kuriems parūpinta Sonny Michael's orkestro muzika, to paties orkestro, kuris buvo DIRVOS vakare ir gegužės 15 dieną ir kuriuo visi buvo taip patenkinti. Apatinėje salėje virtuvė ir bufetas bus pasiruošę svečius pavaišinti.

ISTEIGTAS TREMTINIAMS ĮKURDINTI KOMITETAS

Padėti naujai atvykstantiems į Clevelandą tremtiniais įsikurti, bendrame visuomeniniame susirinkime išrinktas Tr. Įkurdinti Komitetas. Išrinktieji į Komitetą asmenys sudarė tris sekcijas ir taip pasiskirstė pareigomis:

Komiteto pirmininkas — **P. Muliolis** (Tel. UT-12345)
Sekretorius — **B. Bartkūnas** (Tel. HE-7722)

a) Darbui surasti sekcija — pirm. M. Drosutis, nariai: A. Banyas, A. Smigel, D. Drosutienė.

b) Butams surasti sekcija — pirm. K. Štaupas, nariai: J. Urbšaitis, J. Montvila.

c) Baldams-rakandams sekcija — pirm. J. Salasevičienė, nariai: P. Štaupienė, B. Bartkūnas.

Kiekviena iš čia paminėtų sekcijų veikia ir savo agentūros tinklą plečia po visą Clevelandą. Labai svarbu, kad prie šio komiteto veiklos prisidėtų visa Clevelando lietuvių visuomenė. Todėl kiekvienas Clevelando lietuvis, jausdamas pareigą padėti savo tautiečiui tremtiniui, labai prašomas prie šio darbo prisidėti. Sužinojus, kur galima gauti darbą ar butą, arba kas turi atliekamą baldų — prašoma pranešti šiais telefonais:

Darbo reikalu — LI-4698 ir EX-0417.
Butu reikalu — KE 8794 ir EN-1827.
Baldų reikalu — MU-1593 ir KE-8794.

Tremt. Įkurdinti Kom-tas

PARDUODAMAS

atskiras 8 kambarių namas su 4 miegamaisiais, naujai perdekoruotas. Kreipkitės pas savininką: 760 East 92nd St. šiaurės nuo St. Clair Telefonas PO 5678 (40)

NAUJI NAMAI!

Geri pirkiniai, ypatingai ant Neff Rd., prie naujosios parapijos. 17923 Neff Rd. 19871 Meredit Ave. 20500 S. Lake Shore Bl. Šaukite Mr. STREKAL, Wickliffe 997 arba IV 3348

* Kas ir kur *

Frances P. Bolton, Ohio atstovė Kongrese — Atstovų Rūmuose, buvo išvykusi į Prancūziją, iš kur laikraščiams siunčia savo įspūdžius bei pastabas. Šiuo metu ji jau kelionėje atgal.

Prof. Pr. Skardžius, paskutinis ligi šiol Europoje likęs iš Lietuvių kalbos vadovų autorių ir žymiausias mūsų kalbininkų autoritetas, šį pirmadienį jau sėdo į laivą ir keliauja į Ameriką. Netrukus jis laukiamas Clevelande, kur. St. Nasvyčio, Iz. Samo ir K. Štaupo rūpesčiu sudaryta galimybė jam apsigyventi. Pirmasis garantijų davėjas iš Kalifornijos taip pat džiaugiasi, kad prof. Skardžiui susidarė galimybė sustoti Clevelande, nes mano, kad čia daugiau bus galimybių jam pritaikyti savo kalbininką specialybę atitinkamose mokslo įstaigose.

Antanina Dambrauskaitė, operos dainininkė, pirmąjį savo koncertą Amerikoje turėjo J. J. Bachuno vadovaujamoje vasarvietėje — Macatava viešbutyje. Dabar rengiasi kitiems pasirodymams. Nuo šiol ji vadnasi **Antanina Damba**. Ir Lietuvoje pavardežių atletinimo komisija, sako, rekomendavusi taip sulietuvinti ir sutrumpinti šią pavardę.

Jurgis Sidabras, gėlių pirklys iš Clevelando, siunčia clevelandiečiams linkėjimus iš Duluth-Superior Harbor, Mich., kur šiuo metu atostogauja.

W. J. Jakubs spalio 1 dieną gavo mokslo baigimo diplomą Cleveland College of Mortuary Science. Tą dieną baigusieji mokyklą turėjo iškilmingą vakarienę.

W. J. Jakubs, kaip jau buvo pranešta, dirba drauge su motina, kaip Clevelando lietuvių tarpe gerai žinomos laidojimo įstaigos **Jakubs & Son** direktorius. Drauge su juo tuos mokslus baigė ir dar vienas lietuvis — C. R. Steponauskas, iš Detroito.

Stefanija Praškevičienė kuriam laikui apeleido Clevelandą ir šiuo metu atostogauja Philadelphiaje pas gimines.

K. Vengrienė iš Altona, Pa., šiomis dienomis lankėsi Clevelande ir buvo užsukusi į DIRVOS redakciją.

FILMOS SEIMOMS

Norwood Branch Library, 6450 Superior Ave., ateinantį antradienį, spalio 11 d., 7:30 val. vak. rodyt nemokamai filmą "Paderewski".

Filmos bus rodomos čia kiekvieną antradienį, 7:30 val. vak. Šio mėnesio programoje numatyti dar šios filmos: "Blooming Desert", "Call of the Cawarhas", "Black Bear Twins".

PLIENO STREIKAS

Clevelande palietė jau apie 18,000 darbininkų.

Savaitės pradžioje nebuvo įspūdiu, kad streikininkai turėtų instrukcijas pasirosti ilgam streikui. Vadinami "pikietininkai" budėjo po tris ar šešias valandas, daugiausia stoviniuodami autobusų sustojimų vietose, naktį kai kur susikurdami ugnį.

APIPLESĖ GRDINĄ

Clevelando slovėnų "tėvelis" Grdina buvo užpultas plėšikų. Jis vežė į banką čekių už \$270,000. Tai buvo slovėnų banko čekiai. Išlipus iš automobilio, plėšikai užmetė Grdinai ant galvos paklodę ir atėmė čekius. Bet visi čekiai buvo atšaukti ir jais pasinaudoti negalės. Grdinai yra 75 metai amžiaus.

HELENA BLISS, kuri dalyvauja vienoje iš svarbiausių rolių operetėje "Norvegijos daina".

CLEVELANDE PRASIDEDA OPERETOS SEZONAS

Šiandieną Music Hall "Cleveland 500" pradeda operetės vaidinimus. Atidarymui rodo Ed. Griego operetę "Norvegijos Daina". Pažymėtina, kad pastatymas yra tas pats, kaip New York'e ir dalyvauja tie patys svarbiausi vaidintojai — dainininkai. Tik antradienį pajėgos yra vietinės, ši operetė bus vaidinama nuo šios dienos kasdien iki ateinančio sekmadienio.

Paskui, nuo kito antradienio, spalio 18 d., iki sekmadienio, spalio 23 dienos (imtinai) bus vaidinama operetė "Vagabundų Karalius". Bilietų kainos ir pardavimo vieta nurodyta skelbime, šiame puslapyje.

RADIJO ŽINIOS

RADIJO VALANDĖLĖ gavo naujų plokštelių iš Kanados. Dalį jų girdėsime šiandien 7:30 val. vak. per WSR 1490 kc.

* *

Kitą penktadienį gražių dainų, kanklės palydint, padainuos čiurolioniečiai Juozas ir Aldona Stempužiai. Be to, porą dalykėlių vien kanklėmis atliks kanklių trio, vadovaujamas O. Mikulskienės.

LAPKRIČIO 5 DIENĄ,

šeštadienį, už keturių savaitių nuo šiol, SLA-14-ta kuopa rengia pobūvį Lietuvių Salėje.

HIPPODROME

Nuo ateinančio trečiadienio, spalio 12 dienos, čia pradėsima rodyti komedija iš amerikietiško gyvenimo "Father was a Fullback" su MacMurry, Maureen O'Hara, Betty Lynn ir kt.

MIRIMAI

AGNIESKA PEČIULIENĖ, 74 metų, našlė, 2083 W. 10th St., mirė spalio 2 d., palaidota spalio 5 d. Highland Park kapinėse. Liko sesuo Antanina Vaičiūnienė.

Čiūnienė. Laidotuviams patarnauja Jakubs & Son laidot. namai.

LEO L. RUMMEL iš Columbus, išrinktas The Ohio Bell Telephone Co. valdybos nariu. Jis yra College of Agriculture prie Ohio Valstybės Universiteto direktorius, žemdirbystės bandymų stoties direktorius Wooster, O. ir Federal Reserve Banko direktorius Clevelande.

MAYORO BURKE PROKLAMACIJA

Clevelando Mayoras Thomas A. Burke išleido proklamaciją, kuria skelbia clevelandiečiams savaitę — nuo spalio 9-tos iki spalio 15-tos — "Pėsčiųjų saugumo savaitę". Per tą savaitę visi clevelandiečiai raginami ypatingai atsargiai vaikščioti mieste ir stengtis laikytis taisyklių, kad tuo būdu priprastų ir visada taip saugotis nuo nelaimių. Taip pat ir automobilistai kviečiami ypatingai šią

saavitę atsiminti visas apsisaugojimo nuo nelaimių taisykles ir ypač kreipti akį į pėsčiuosius. Žiemos mėnesiai yra ypatingai pavojingi, todėl pėsti ir važiuoti kviečiami labiau priprasti laikytis važiuavimo ir vaikščiojimo taisyklių.

East 67th ir St. Clair
Geras 7 kambarių
ATSKIRAS NAMAS
5 kambariai žemai, du viršų. Naujai dažytas iš vidaus ir iš lauko. 2 garažai sklypas 40x135. Kaina \$7,450.-
NELAVIEW REALTY
GL 8055 EV2501

Cleveland, Ohio

Taupyimas yra kelias į laimę

Taupyk šiandien — turėsi rytoj ar vėliau, reikalui atėjus.

Taupyk Lietuvių Banke, čia suma auga drauge su nuosimčiais.

Taupyimas Lietuvių Banke yra apsaugotas USA valdžios užtikrinimu per Federal Insurance Corp.

Taupyk šiandien, o neturėsi rūpesčio ateity.

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave.

HE. 2498

LASNIK CAFE

Puiki, Moderniškai Įrengta Lietuviška Užeiga
6824 SUPERIOR AVE.

(Šalia Dirvos Redakcijos)

Užkvičiame Lietuvius iš kitų miestų sustoti pas mus. Kastantas ir Ona Lesnikauskai — Savininkai

Pilnai padengta apdrauda UTah 1-4515

WM. DEBBS PAINTING CO.

Namų Pagraizdinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

I. J. SAMAS - JEWELER

Persikėlė į naują didesnę ir gražesnę krautuvę

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre

Dabar jau turime didesnį rinkinį Deimantų, žiedų, Laikrodėlių ir visokių graždaikčių, už nuipintą kainą.

AUTO BATTERIES

Tiesiog iš Lietuvių dirbtuvės
Pigiau negu kitur
TAISO IR SENAS BATTERIES

Antanas Kirkilas ir Sunus
1019 Woodland Ave. Cleveland
Namų adresas: 7204 Donald Ave.

Wikelis Funeral Home

Valdžios pripažinta laidotuvių direktorė
Aldona Wikelis - Wirby

Pilnas laidotuvių patarnavimas

—HAMMOND VARGONAI PER SERMENTIS—

6202 SUPERIOR AVE. HEnderson 9292

JAKUBS & SON FUNERAL HOME

Lietuviška laidojimo įstaiga

Valdžios pripažinti laidojimo direktoriai:

Della E. Jakubs
William J. Jakubs

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo
6621 Edna Avenue ENdicott 1763

P J KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio
OFISO TELEFONAS: MAin 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairuose apdraudos-insurance reikaluose. Sutaisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

MUSIC HALL

500 FESTIVAL
OF 6 SPECTACULAR MUSICALS
now playing

Song of Norway

Music by EDUARD GRIEG
BEAUTIFUL BALLET
ORIGINAL NEW YORK CAST

Coming OCTOBER 18 — 23

Vagabond King

Tickets now at BURROWS
419 Euclid Ave

Tues., Wed., Thurs.:
3.60, 3.00, 2.40, 1.80, 1.20, tax incl.
Fri., Sat., Sun.:
3.90, 3.60, 3.00, 2.40, 1.80, tax incl.

'KAUNAS'

Batų taisymo
dirbtuvė

1463 Addison Rd.
(Wade Park kampas)

Savininkas
Kazys Ivanauskas,
lietuvis — naujakuris

Nori pagražinti savo
namus? Šauk—

K. ŠTAUPAS

Namų Dekoravimas
musų specialybė.

Kambarių Popieravimas
Namų Maliavojimas

16908 Endora Road
Telefonas:
KENmore 8794.
Cleveland, Ohio

JONAS G. POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas

Popieruotojas

Apkainavimas ar patarimas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.
Telefonas: POTomac 6899